

DRAUGAS

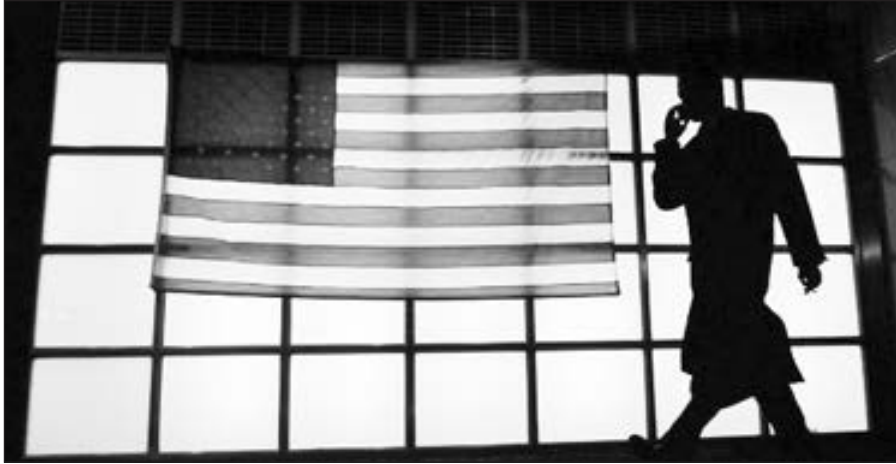
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 25, 2008

Vol XCIX Nr. 229

JAV atsargiai vertina NATO ir Rusijos santykių normalizavimo galimybes

„Mums sunku grįžti prie įprastų dalykų po to, kai Rusijos armija iš tikrųjų užpuolė kitą šalį“, – sakė JAV pareigūnas. SCANPIX nuotr.

Briuselis, lapkričio 24 d. („Reuters“/BNS) – Jungtinės Valstijos suabejojo greitu santykių normalizavimu tarp NATO ir Rusijos po Gruzijos karo, nors Europos Sąjunga (ES) ir rengiasi atnaujinti su Maskva derybas dėl partnerystės ir pareiškė susi-

rūpinimą tuo, kad Rusija savo energijos išteklius panaudoja savo kaimynams spausti.

Šiaurės Atlanto organizacija, vienijanti 26 valstybes, susilpnino bendradarbiavimą su Rusija, rugpjūtį kilus nesutarimui dėl atskilusios Gru-

zijos srities – Pietų Osetijos. NATO pareiškė, kad po Rusijos karinių veiksmų, kuriuos Vakarų šalys pavadino neproporcingais, „įprastas bendradarbiavimas“ nebeįmanomas.

Nepaisant nesutarimų, kaip Rusija laikosi paliaubų sutarties su Gruzija, Europos valstybės, kurių dauguma yra NATO narės, gruodžio 2 d. sutiko atnaujinti derybas dėl ES ir Rusijos strateginės partnerystės sutarties.

„Suprantame, kad NATO labai suinteresuota atnaujinti dialogą ir stiprinti ryšius su Rusija. Suprantame, kad tai svarbu, ir tai mes palai-kome“, – Briuselyje spaudos konferencijoje kalbėjo JAV valstybės sekretorės pavaduotojas Daniel Fried.

„Mums sunku grįžti prie įprastų dalykų po to, kai Rusijos armija iš tikrųjų užpuolė kitą šalį. Sunku, kai Rusijos kariškiai yra kitoje valstybėje prieš jos valią“, – sakė pareigūnas.

Nukelta į 6 psl.

Japonijoje paskelbti 188 palaiminieji

Vilnius, lapkričio 24 d. („Reuters“/BNS) – Skambantys varpai Japonijoje pirmadienį paskelbė prasi-dėjusių iki šiol didžiausių Azijoje su-rengtų beatifikacijos iškilnių prad-žią, o tūkstančiai žmonių susirinko pagerbti 188 katalikų, nužudytų prieš keturis šimtmečius vykusių re-liginių persekiojimų metu, per ku-riuos šioje šalyje krikščionybė buvo beveik išnaikinta.

Katalikų Bažnyčia asmens bea-tifikavimą (paskelbimą palaimin-tuoju) laiko būtinu žingsniu prieš pa-skelbiant šventuoju. Nedidelė Japo-nijos krikščionių bendruomenė, ku-rios šaknys siekia XVI a., seniai sie-kė, kad būtų pripažintos jų pirmtakų kančios, tačiau šios šalies gyventojai palaimintaisiais paskelbti pirmąjį kartą.

Uostamiestyje, kuris kadaise bu-vo iš Europos atvykusių krikščionių misionierių vartai į Japoniją, susi-rinkę dalyviai sakė, kad iš keturių šimtmečių senumo įvykių galima pa-simokyti ir mūsų dienomis.

Vatikano pasiuntinys kardinolas Jose Saraiva perskaitė lotynų kalba parašytą popiežiaus Benedikto XVI laišką. Pontifikas taip pat paminėjo jaučiantis dvasinį artumą su Japo-nijos kankiniais kalbėdamas sekma-dienį Romoje.

Pirmadienį surengtos iškilmės vainikavo tris dešimtmečius trukusias Japonijos katalikų pastangas pripažinti palaimintaisiais daugiau šios šalies kankinių.

Bus bandoma suvaldyti finansų krizę

Vilnius, lapkričio 24 d. (ELTA) – Tik pasirodžius pirmiesiems galimos finansinės krizės požymiams, ją bus bandoma suvaldyti ir užtikrinti fi-nansų rinkos stabilumą.

Baigianti kadenciją Gedimino Kirkilo Vyriausybė patvirtino finan-sinių krizių prevencijos ir valdymo plano projektą. Minėtas planas ban-dys suvaldyti galimą krizę, vos nu-stačius pirmuosius jos požymius, ir

leis greitai keistis informacija tarp suinteresuotų įstaigų.

Minėtas planas parengtas, atsi-žvelgiant į Europos Sąjungos (ES) pa-tarimus dėl finansinių krizių pre-vencijos ir valdymo bei į tarpusavio supratimo memorandumo dėl ES priežiūros įstaigų, centrinių bankų ir finansų ministerijų bendradarbia-vimo krizinėse situacijose nuostatas. Pagal krizės grėsmės požymius, plane

numatytos trys pakopos: finansinių krizių prevencija, užkardymas bei valdymas.

Minėtas planas nekartoja jau esamos nacionalinės krizių valdymo sistemos Lietuvoje, nes trečiojoje pa-kopoje numatomas finansinių krizių prevencijos ir valdymo sistemos įtraukimas į nacionalinę krizių val-dymo sistemą.

Šiame numeryje:

- Sveikata. JAV stabdo pieno produktus iš Kinijos. Klausiate – atsakome (p. 2)
- Ukraina žengia link ES (p. 3, 5)
- Telkiniuose. Užėigos „Mongolian“ London, Kanada užuovėjoje (p. 4)
- Komentaras. Varpai skamba, tik nežinia, kurioje bažnyčioje (p. 5)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Pinklės (1) (p. 9)
- Gal bus šviesiau? (p. 10)
- V. Jakubėno kūryba (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.74 LT
1 EUR — 3.45 LT

Pagerbtos Didžiojo Ukrainos badmečio aukos

Vilniuje taip pat prisimintos Didžiojo Ukrainos badmečio aukos.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 22 d. (BNS) – Prezidentas Valdas Adamkus, Kijeve dalyvaudamas tarptautiniame forume, skirtame Holodomoro 75-osioms metinėms, sakė, kad XX a. Europos istoriją paženklinę nacių ir sovietų nusikaltimai žmogiškumui vieną dieną bus vienodai pasmerkti.

„Tai paskutinė Europos morali-nio ir vertybinio susivienijimo sąlyga,

būtina kelyje į šalių tarpusavio atvi-rumą ir tikrąjį solidarumą“, – teigė V. Adamkus.

Prezidento nuomone, istorinės tiesos skleidimas nėra nukreiptas prieš konkrečią tautą ar šalį, tiesos sakymas – tai totalitarinio režimo nusikaltimų įvardijimas ir pasmerkimas. Lietuvos vadovas išreiškė viltį, kad ateis laikas, **Nukelta į 6 psl.**

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-24-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Gyd. ONA RADZEVIČIENĖ

JAV stabdo pieno produktus iš Kinijos

Pagal ketvirtadienio, lapkričio 13 d., Federalinės vyriausybės pranešimą saldainiai, užkandžiai, konditerijos gaminiai, kačių ir šunų maistas bei kiti Kinijoje pagaminti maisto produktai, turintys savo sudėtyje pieno, privalės būti patikrinti pasienio kontrolės užterštumo cheminėmis medžiagomis.

Maisto ir vaistų administracijos (FDA) teigimu, susirūpinta dėl maisto produktų užteršimo toksine medžiaga – melaminu. Tai melamino derių sintezės medžiaga, gaunama kaitinant cianidus ir naudojama trašų, plastikinių ir ugniai slopinti skirtų priemonių gamybai ir jokių būdu neskirta maisto pramonei. Jis taip pat naudojamas poliuretano gamybai.

Šios cheminės medžiagos rugsėjo mėnesį buvo rasta kūdikių maiste, kurį gamina didžiausia Kinijoje kūdikių maisto kompanija „Sanlu Group“. Nuo šio maisto apsinuodijo daugiau nei 50,000 vaikų Kinijoje, tarp jų – ir 4 mirties atvejai. Tame skandale buvo įsipainiojusios net 22 kompanijos.

Nuo to laiko melamino buvo rasta daugelyje maisto produktų, įskaitant pieną, kiaušinius, taip pat žuvų maistą. Dėl šios priežasties buvo atšaukti keletas rūšių produktai, daugiausia parduodami specializuotose Azijos šalių parduotuvėse, tarp jų nepieno kilmės milteliai kavai balinti (Nondairy – Creamer) ir „Mr. Brown“ tirpi kava ir arbata.

Kinijoje cheminė medžiaga melaminas yra dedama į maisto produktus, siekiant dirbtinai padidinti proteinų kiekį. Kadangi melaminas blogai tirpsta vandenyje, jis gali pakenkti kūno filtracinei funkcijai, o tai greisia inkstų pakenkimu ir mirtimi.

FDA veiksmai yra teisingas žingsnis pirmyn, bet tai negali pakankamai apsaugoti pirkėją nuo pasotviam įvežamų užterštų melaminu maisto produktų, pagamintų Kinijoje. Dėl to Kinijoje pagaminti maisto produktai, turintys savo sudėtyje pieno ar pieno miltelių, bus automatiškai sulaikyti pasienyje, kol bus patikrinti ir, neradus užteršimo, ar turint pažymėjimus, kad gamybos

procesu nebuvo naudotas pienas ar jo milteliai, bus leidžiami įvežti į šalį. Šis žingsnis užtikrins žmonių saugumą – teigia FDA pareigūnai, tačiau tuo pat metu apsunkins importuotojų veiklą.

FDA duomenimis, ekspertai patikrino 13-oje šalių maisto produktus ir rado melamino priemaišų Kinijoje pagamintame piene, jogurtuose, šaldytuose desertuose, biskvituose, šokolade ir sausainiuose. Agentūra bando uždrausti importą kai kuriems maisto produktams, bet negali uždrausti visiems. Pernai FDA uždraudė įvežti 5 rūšių tvenkiniuose išaugintas žuvis, taip pat daržovių proteinus dėl pasikartojančio užteršimo cheminėmis medžiagomis.

Kinijoje yra gaminama didelė dalis maisto papildų, kai kurie proteininiai gėrimai bei kokteiliai, kurių gamybai yra naudojami pieno milteliai. Nors šis eksportas, lyginant su kitomis šalimis, sąlyginai yra nedidelis, bet pieno produktų įvežimas didėja. 2007 m. duomenimis daugiausiai buvo įvežta kazeino (sudėtinė – pieno dalis) – už 13 mln. dol., kai tuo tarpu Naujoji Zelandija eksportuoja pieno produktų už 697 mln. dol.

Importuotojai ir FDA tarnybos susiduria su pristatymo problemomis, nes patikrinti visus produktus praktiškai neįmanoma ir tam nėra galimybių. Privačios tarnybos ilgai tikrina, o patikrinus – testų atsakymo reikia laukti 3–4 savaites. Dėl to produktų pristatymas gali žymiai vėluoti, nes importuotojai privalo įrodyti, kad kiekvienas persiunčiamas kroviny yra be cheminių priemaišų.

Būtų gana patogų įsteigti kontrolės punktus pačioje Kinijoje. Tuo tikslu Secretary of Health and Human Services Michail O. Leavitt ir Dr. Andrew C. von Eschenbach, FDA atstovas, vyks į Kiniją deryboms atidaryti kontrolės punktus Bejing, Grangzhou ir Shanghai. Derybos gali užtrukti keletą mėnesių. Šių punktų atidarymas padėtų pagerinti importo srautą, o mes galėtume valgyti sveikesnį maistą.

Paruošta pagal „FDA Detains Chinese Imports for Testing“, NYTimes.com

FDA duomenimis, ekspertai patikrino 13-oje šalių maisto produktus ir rado melamino priemaišų Kinijoje pagamintame piene, jogurtuose, šaldytuose desertuose, biskvituose, šokolade ir sausainiuose. Reuters nuotr.

Klausiame — atsakome

Atsako gyd. Ona Radzevičienė

Ar galima naudoti dantų pastą su pasibaigusiu galiojimo data? Ar tai nepavojinga?

Ne, tai nepavojinga, sako dr. Joel H. Berg, vadovaujantis vaikų stomatologijai University of Washington, Seattle ir atstovaujantis American Academy of Pediatric Dentistry.

Tačiau dantų pasta su pasibaigusiu galiojimo data nėra tokia veiksminga, kaip šviežiai pagaminta. Be to, tai priklauso, kaip seniai yra pasibaigęs galiojimo terminas.

Visos dantų pastos savo sudėtyje turi floro ir jų gamyba bei floro kiekis jose yra reguliuojamas JAV Maisto ir vaistų administracijos (FDA), kuri pastaruoju metu reikalauja laikytis galiojimo datų.

Paprastai dantų pastas naudo-

jant 2 metus nuo jų pagaminimo datos, jose esantis floras pilnai patenka į dantų emalę, sustiprina ją, apsaugo nuo rūgščių poveikio ir tuo pačiu apsaugo nuo dantų gedimo (karieso). Esant pasibaigusiu galiojimo datai, dalis floro jonų gali susikristalizuoti į druską ir pasta praranda savo veiksmingumą.

Nuo to, kaip ilgai ir kokioje temperatūroje pasta buvo laikoma, jos turinys gali būti sutirštėjęs arba suskystėjęs ir todėl floras netolygiai pasiskirsto pastoje. Taip pat gali būti sunku išspausti pastos turinį, o taip pat pasenusi pasta blogai putoja burnoje.

Tad atkreipkite dėmesį į pastos galiojimo laiką!

Paruošta pagal „New York Times“

Ar jūs žinote, kad ilgalaikiais tyrimais nustatyta, jog vit. C ir E neapsaugo nuo širdies ligų?

Pastaruoju laikotarpiu daug žmonių vartoja vit. C ir E, tikėdamiesi sumažinti pavojų susirgti širdies ligomis. Tačiau stebėjimais ir tyrimais nustatyta, kad šių vitaminų vartojimas nedaro įtakos širdies susirgimams.

Mokslininkai tyrė 14,641 vyrą gydytoją, padalindami juos į 4 grupes po 3,600 kiekvienoje. Pirma grupė vartojo 400 TV (tarptautiniai vienetai) vit. E kiekvieną dieną ir taip pat 500 mg vit. C. Antroji grupė – vartojo tik vit. E, o vit. C – placebo (vaisio pakeičiamas, farmokologinės vertės neturintis, nekenksmingas preparatas, pacientui duodamas tiriant vaistų ar maisto papildų veiksmingumą). Trečioji grupė – vartojo vit. C ir vit. E – placebo. Ketvirtoji grupė – tik placebo.

Po 8 metų, įvertinus 4 grupių rezultatus, pastebėtas vienodas širdies infarktų, insultų, stenokardijų (krūtinės angina) skaičius.

Vitaminų vartojimas taip pat nesumažino chirurginių intervencijų būtinybės gerinant ir atstatant širdies raumens kraujotaką.

Šie stebėjimai buvo iš dalies finansuoti Vokietijos kompanijos BASF, gaminančios maisto papildus ir vitaminus. Rezultatai išspausdinti lapkričio 12 d. „The Journal of the American Medical Association“.

„Nėra būtinybės vartoti vit. E ir C kardiovaskulinės sistemos ligų prevencijai (apsisaugojimui)“ – teigia autorius Howard Sesso, „Brigham and Women's Hospital“ profesorius padėjėjas. Pastaruoju metu studijuojama, ar įprasti polivitaminai turi reikšmės širdies ligoms.

Parengė dr. Onutė Radzevičienė pagal „New York Times“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiam. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

UKRAINA ŽENGLIA LINK ES

Ukraina garsiai pareiškė savo norą tapti Europos Sąjungos (ES) ir NATO nare ir ryžtingai siekia šių tikslų. Kaip jai sekasi, kalbamės su Ukrainos ministru, vyriausioju derybininku dėl narystės ES **Kostiantyn Jelisejev**.

– Ukraina pradėjo siekti narystės ES iš karto po Oranžinės revoliucijos. Kur šis procesas yra dabar?

– Ukraina panorio tapti ES nare anksčiau – 2002 metais, o šį kovą buvo patvirtintas veiksmų planas, kaip gilinti Ukrainos ir ES santykius. 2009-ųjų kovą numatoma žengti dar vieną žingsnį glaudesnio bendradarbiavimo link.

– Ar jūsų šalyje yra prieštaraujančių šiai narystei?

– Svarbiausios Ukrainos politinės jėgos, pabrėžiu, svarbiausios, palaiko įsijungimo kryptį. Tai jau tapo nacionaline idėja. Stengiamės sutelkti visus savo išteklius, kad įvyktume reformas, įjungtume europines vertybes į savo įstatymų bazę ir t. t. Šiandieninė įsijungimo kryptį palaiko svarbiausios valstybės politinės jėgos.

– Ar Rusija nebando tam trukdyti?

– Mes siekiame narystės ir įsijungimo nesidairydami į kitas valstybes, nesiaiškindami, patinka joms tai ar ne. Tai mūsų nacionalinis sprendimas ir mes su niekuo nesitariame. Kas dėl kitų valstybių, tai jos turi teisę turėti savo nuomonę, bet mūsų tikslas – įstoti į ES. Ir tai bus ne įsijungimas, o reintegracija, nes mes priskiriame save prie europiečių dar nuo Jaroslavo Išmintingojo ir Kijevo Rusios laikų. Mūsų valdovai save tokiomis laikė. Jų dukterys tekėjo už Europos karalių. Pavyzdžiui, Jaroslavo Išmintingojo dukra Ona Kijevietė tapo Prancūzijos karaliaus Henriko I žmona. Taigi mes jau buvome Europoje. Tačiau vėlesni įvykiai, revoliucija ir komunizmas pakirto mūsų europietiškas šaknis. Dabar mes siekiame sugrįžti į Europos šeimą, nors tai nėra paprasta, nes kai kurioms valstybėms toks mūsų siekis nepatinka.

Nenorėčiau kalbėti apie valstybes, mūsų nepalaikančias. Kodėl nepalaiko, reikia klausti jų. Manau, tam yra politinių priežasčių. Viena jų – kad tebežiūri į Ukrainą per santykių su Rusija prizmę. Prieš ką nors nusprendamos svarsto, kokia bus Maskvos reakcija, o ne kaip reaguos Ukraina. Tai didžiulė problema, nes jos mano, kad Ukrainos ir ES santykiai turi būti vienokie, o Ukrainos ir Rusijos – kitokie. Tuo tarpu mes siekiame, kad visos ES šalys pripažintų, jog ir Ukraina turi teisę tapti ES nare.

– Ką pirmiausia turi padaryti Ukraina, kad prasidėtų derybos dėl narystės ES?

– Turi būti Ukrainos tautos politinė valia ir ES valstybių politinė valia. Tai svarbiausia, nes visus kitus kriterijus mes anksčiau ar vėliau atitiksime.

– Kaip Lietuva gali padėti Ukrainai, jei jau atvykote pas mus? Tapti Ukrainos advokate?

– Lietuva mums daug padeda, už tai esame nuoširdžiai dėkingi. Ji tai daro kartu su Lenkija. Lietuva ir Lenkija yra mūsų pagrindinės part-

nerės kelyje į europinį įsijungimą. Atvažiavau į Lietuvą, kad suderintume laikrodžius ir aptartume naujus mūsų partnerystės modelius ir jų derinimą. Lietuva mums gali padėti siekdama, kad ES pripažintų Ukrainos tiesę būti ES nare. Taip pat palaikyti mūsų siekį turėti bevizį režimą tarp Ukrainos ir ES – tai mums yra labai svarbu. Nenoriu vadinti Lietuvos advokate. Lietuva yra mūsų strateginė partnerė, o ne advokatė, ir norime, kad ši partnerė padėtų spręsti eurointegracijos ir euroatlantinio įsijungimo problemas.

– Ar nemanote, kad tarsi priešai tarpusavyje kovojantys Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko ir premjerė Julija Tymošenko kenkia Ukrainos įvaizdžiui?

– Nesakyčiau, kad jie priešai. Tiesiog tarp valstybės vadovų vyksta diskusijos dėl veiksmingiausių ir tinkamiausių šalies ekonominės ir politinės plėtros kelių. Tai normalus procesas. Vyksta idėjų kova, kuri yra demokratijos dalis. Diskutuojama dėl taktikos, politinių kelių, o ne dėl strategijos, dėl jos – jau apsispręsta. Politškai mūsų kelias aiškus – tai įsijungimas į ES ir NATO, taip pat normalūs, lygiateisiai ir kaimyniški santykiai su Rusijos Federacija. Šiuo klausimu vyriausybės ir parlamento nuomonė sutampa.

– Ar Ukrainos žmonės yra už narystę ES, nes dėl narystės NATO Kryme ar rytinėje šalies dalyje vyksta triukšmingi protestai?

– Jūsų retorika atitinka blogiausių stereotipus. Mes turime nacionalinę koncepciją, o siekis įsijungti į ES yra mūsų strategija. Kai dėl NATO, tai reikia įveikti stereotipus, kurie susiformavo dar Sovietų Sąjungos laikais ir kurie, deja, tebėra gyvbingi. Tai nėra lengva, bet įmanoma. Todėl Ukrainos vyriausybė ėmėsi informacinio darbo aiškindama žmonėms, kas yra NATO. Kad tai demokratinių valstybių gynybinė organizacija, be karinių tikslų, kelianti ir politinius bei civilinius tikslus. NATO kariai padėjo Ukrainai, kai vakarinę jos dalį nusiaubė potvynis, atgabėję siurblius. Žmonės tai matė. Įtakos turėjo ir tai, kad pernai buvo patvirtinta, jog Ukraina 2012 metais taps viena iš Europos futbolo čempionato šeiminių, kas reiškia jos pripažinimą. Žmonių nuomonę paveikė ir įvykiai Gruzijoje. Todėl žmonės vis labiau palaiko NATO. Tai rodo pasakytiną visuomenės nuomonės apklausos. Pagaliau prisiminkime Ispaniją. Kai ši šalis nutarė stoti į NATO, sumanymą palaikė vos 17 proc. gyventojų. Šiam procesui prieštaravo ir Javier Solana, kuris vėliau tapo NATO vadovu. Dabar mes siekiame įstoti į NATO ir mums reikia įveikti kaimynų provokacijas, nesusipratimus ir manipuliacijas. Kuo greičiau įstosime į šią organizaciją, tuo greičiau pagerės padėtis visame regione. O stabilumu suinteresuoti visi.

– Kada realiai Ukraina galėtų tapti ES nare?

– Nenorėčiau kalbėti apie konkrečius terminus. Kuo greičiau – tuo geriau. Bet reikia, kad ir ES būtų tam pasiruošusi. Juk turi būti pasiektas bendras visų jos narių sutarimas. Kol kas ES nėra pasiruošusi prijungti Ukrainos, todėl **Nukelta į 5 psl.**

Kas laukia naujos valdžios?

BRONIUS NAINYS

Atsakymų į šį klausimą gal net puslapį galėtumėm prirašyti, tačiau pirmiausias jos uždavinys visgi lieka valstybės saugumo užtikrinimas. Kodėl, klaus ne vienas skaitytojas. Įstojom į Europos sąjungą, į NATO, pažadančią net karu ginti kiekvieną savo narę, tad kodėl dar vis turim savo saugumą rūpintis? Ko dar Lietuva turi bijoti? Gal šį klausimą ir galėtumėm pamiršti, gal net kokį dešimtmetį, jeigu ne ilgiau, tačiau bent dvi priežastys to padaryti vis dėlto neleisdžia. Tai Ignalinos branduolinės jėgainės uždarymas, vis giliau grūdantis Lietuvą į Rusijos priklausomybę valstybės ekonominio savarankiškumo prasme, ir Rusijos išpuolis prieš Gruziją. Abi šios priežastys – rimta grėsmė Lietuvos nepriklausomybei. Žvelkim į jas iš arčiau.

Antrojo pasaulinio karo išvakarėse Didžiosios Britanijos premjeras Neville Chamberlain net karu, jeigu jo reikėtų, užtikrino Lenkijos nepriklausomybę, tačiau po karo šio pažado visgi nebetęsėjo, primena mums pasaulyje garsus Amerikos politikas Patrick Buchanan. Žinau, jau milijonus žmonių tiesiog išskerdęs Stalinas užvaldo šimtą milijonų rytų europiečių, tačiau negi Didžioji Britanija dėl jų kariaus, pagal Buchanan, po tų milijonų atidavimo Stalinui užtikrinusios Potsdamo konferencijos pareiškė šios, kartu su sąjungininkais karą laimėjusios, valstybės premjeras Winston Churchill. O dabar tokius pat pažadus NATO vardu pradėjo dailinti JAV prezidentas George W. Bush buvusios Maskvos įtakoje Varšuvos pakto narėms ir iš sovietų vergijos išsilaisvinusioms Baltijos valstybėms, kartoja mums jau žinomą dalyką Buchanan. Šiais pažadais įpareigota, užpuolimo atveju Baltijos valstybes Amerika turėtų ginti karu, samprotuoja šis žymus amerikietis politikas. „Tačiau nepaisant, kaip mes bebrangintume Lietuvos, Latvijos bei Estijos tautų laisvę, jų nepriklausomybės Jungtinėms Amerikos valstybėms niekada nebuvo ir nėra gyvybiškai svarbios. Tad argi dėl jų karas su Rusija gali būti pateisinamas? Ypač kai ji ginkluota branduoliniais ginklais?“ – baigia savo samprotavimus Buchanan.

Buchanan, kietas dešinysis, yra vienas iš labiausiai patyrusių pasaulinio masto politikų. Jis buvo trijų JAV prezidentų patarėjas užsienio politikos reikalams, tris kartus pats bandė kandidatuoti į Amerikos prezidentus, iškilus, pasaulyje žinomas šio krašto žurnalistas, devynių knygų autorius, lietuviams ir Lietuvai visada palankus, daug kuo padėjęs ir pataręs JAV Lietuvių Bendruomenės vadovams Lietuvos nepriklausomybės siekiant. Be abejonės – jis žino, ką kalba. Čia minimos ištraukėlės yra iš jo paskiausios knygos „Churchill, Hitler and the Unnecessary War“ („Crown Publishers“, New York, 2008, 421 psl.). Patarčiau ją perskaityti kiekvienam Lietuvos politikui, ypač Užsienio reikalų ministerijos pareigūnui ir Seimo nariams. O dar geriau – išversti į lietuvių kalbą ir taip padaryti prieinamą kiekvienam savo valstybe besirūpinančiam Lietuvos piliečiui. Knygoje atskleista dar daug mums nežinomos tikrovės, karą laimėjusiems Vakarams parduodant Rytų Europą, taigi ir Baltijos valstybes, Stalinui, o paskui raginant mus kovoti ir žūti dėl jų išlaisvinimo.

Šios knygos autoriaus viena iš daugelio, kaip čia minimos ištraukos rodo, išvadų – JAV prezidento Bush NATO vardu užtikrinimai Lietuvai gali būti ne kiek netikresni, negu Chamberlaine prieš karą duoti Lenkijai. Todėl Lietuvos užsienio politikos uždavinys juos pakeisti, padaryti tikresnius. Ar tai įmanoma? Tikėčiau – sunkiai, tačiau vis dėlto siūlau bandyti. Sėkmė daug priklausys nuo Lietuvos užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministerijų sumanumo. Ką jos turi daryti?

Nors prezidento patarėjai ir prailgino Valdo Adamkaus minėtą okupavimui reikalingą kelių minučių laiką net iki paros, tačiau ir per tiek laiko joks NATO dalinys negalėtų atsirasti Lietuvoje ar net prie jos sienų savo narės ginti. Ginanti jėga turi būti krašto viduje. Ir nuolat. Visa Lietuvos valdžia – Prezidentas, Seimas, Vyriausybė – turi tai įsisąmoninti ir užsienio reikalų ministrui pavesti įtikinti visas NATO nares. Krašto apsaugos ministerija kartu su Lietuvos karinių pajėgų vadovybe turi paruošti kariuomenę įjungimui į NATO dalinius, ir toks junginys, apginkluotas moderniausiais ginklais, turi būti išdėstytas Lietuvoje arti Karaliaučiaus krašto sienos. NATO dalinyje – amerikiečiai kariai. Zokniuose turi tupėti tuos dalinius remianti atitinkama oro pajėgų grupuotė. Tik tokiu būdu Lietuvos valstybė galėtų jaustis saugi. Dar ir dėl to, kad pasikeistų ir Rusijos nusiteikimas. Vargu ar atsirastų toks Kremliaus vadovas, išdrįstantis taip gintis pasiruošusių Lietuvą pulti? Taip užkirstas kelias okupuoti Lietuvą jėga, manau, keistų ir Rusijos – Lietuvos santykių politiką.

Žinoma, minties okupuoti Baltijos kraštus Rusija niekada neatsisakys, nepaisant kokios sąlygos tam tikslui siekti bebūtų. Jeigu pasisektų Lietuvai susitvarkyti su išoriniu saugumu taip, kaip šis mano samprotavimas siūlo, Maskva stiprintų antrą naudojamą būdą: Lietuvoje siektų valdžios per tiekiamas naftos, dujų ir elektros energijos paslaugas. Dėl jų Maskvos pėda jau stiprokai įspausta kai kuriose politinėse partijose, nuo sovietų laikų užsilikusioje kultūrinės veiklos sandaroje, teisėsaugoje, net Vidaus reikalų ministerijoje ir Valstybės saugumo departamente. Čia apsilvalymas – Vidaus reikalų ir Teisingumo

Nukelta į 9 psl.

LONDON, KANADA

UŽEIGOS „MONGOLIAN” UŽUOVĖJOJE

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Vėjuotos ir šaltos lapkričio pradžios lapams baigiant kristi, rūškano dangaus lietaus lašams dar retkarčiais krentant, 9-to žvarbaus sekmdienio vidurdienį Jono Butkaus, Jr. kvietimu daugiau nei 50 Londono Kanados Marijos šiluviečių rinkosi pietums jo erdvoje dviaukštėje užuovėjoje „Mongolian Grill”, Londono jaunimo populiarioje Richmond „kaimo” aplinkoje, pakeliui į universitetą. Dar su pasigestais neatvykusiais būtų buvę ir visos šešios dešimtys. Ir tai jau antrąkart, keliems metams praėjus.

Prie įėjimo atvykstančių (jau tradiciškai) pasveikinti laukė Šiluvos Marijos bendrijos tarybos dailios Daina, Rūta ir Aušra. Gaivino vidaus šiluma ir susirinkusių artuma. Kiek vėliau atvykę – savininkas Jonas, Jr. ir jo jaunimas – Aleksas, Jennifer ir Jonas – dar jaunesnis (paeiliui, jau trečios kartos) – buvo sutikti padėkos katutėmis, jiems kartu prisimenant jų tėvus-senelius – a. a. Joną, senąjį, ir Poliną Butkus, palikusius žymius pėdsakus ne tik Londono lietuvių bendruomenėje ir Šiluvos Marijos parapijoje, ją steigiant 1964-iais, bet ir įsteigiant daugybę savų ir dabar dar veikiančių įmonių „MIDAS” agentūrų.

Butkai buvo prisiminti popietinėse šv. Mišiose už Poliną, atnašautose kun. Jono Šileikos, OFM, kuris laimino pietų maistą, dalyvius ir šeiminkų verslą. Atvykusi 1940-tais į Lietuvą ir pasilikusi po 1941-ųjų Lietuvoje, gimimu ukrainietė, jaunystėje Polina susiejo savo gyvenimą su Jonu Butkum, Sr. Laisvai kalbėjo lietuviš-

kai, lyg būtų Lietuvoje gimusi. Polina ir Jonas išauklėjo sūnus Leoną ir „Jonuką” (daugiau nei šešių pėdų Joną, jaunesnįjį).

Verta paminėti, kad nuo karo mūšių pabaigos 1945 m. gegužės iki 1949-ųjų išemigravimo į tolimus kraštus: Venesuelą, Australiją, JAV, Kanadą ir kitur, – pokario pabėgėlių nuo raudonojo siaubo, nors ir mažose palyginti su kitomis Vakarų Vokietijos DP stovyklomis – lageriuose Meierhof ir Hammerweg’e prie žiemrytinio Bavarijos nedidelio miesto Weiden, teko kartu praleisti išvietintųjų, tremtinių ketverius metus, išgyventi vargus ir nežinias su Butkais – Jonu, Polina, jo seserimis Aleksandra (mano bendraklasė stovyklos „vargo mokykloje” – kokie laimingi tokius mokytojus turėję!) ir Kleopa. Ir su kitais, plačiai po „svie-

Jonas Butkus, Jr. su dalyviu.

Ald. Valaškevičienė ir Gr. Petrauskienė.

tą” ir plačiąją Ameriką pabirusiais mažos lietuvių pabėgėlių stovyklos buvusiais dypukais, lietuviškoje Amerikos sostinėje Čikagoje, Kanadoje ir Australijoje dar daug ir šiaudien jų rasi. Ir tarp gyvųjų, ir kapinių tyloje.

Po to sekusios emigracijos kryžkelėse kiek sunkiau suprantamas iš-

mas ir daugelio metų bendravimas nedideliame provinciniame (tuo metu) Kanados Londone, tebesitęsęs ilgus metus. Likimo keliai lėmė, nors ir netikėtai, laimingai, ir vėl suvesti, susieiti mus kartu. Nepameskim vilties atsiskyrus ir paliekant... Nežinomi mums keliai ir jų kryžkelės. Angelai sargai ir danguje, ir žemėje – ir mažiausiai jais pasikliaunant.

Na, o sugrįžtant prie Londono Šiluvos (prieš kam prasitarant: „na ir nusikalbėjai, gal vaišių vyno paveiktas?”), kad ir be savos šventovės trečius metus, praradus savo lietuvišką bendruomeninį centrą su knygynu, muziejuku, visomis progomis suėjimams puikia sale, ir artimą, ir Dievą mylėti vis „gundo” Šiluvos Marijos Bendrijos taryba ir Daina, ir Romas, ir Rūta bei Aušra, ir Petras Laisvis. Jie vėl į aukštumas kelia likusių maldininkų ir dvasių, ir ūpą (nuoširdžiai kviesdami ir atsiskyrusius sugrįžti) su ateinančiomis lapkričio 30 d. prieškalėdinėmis Adventinėmis vaišėmis. Tai vyks pas svetingus ukrainiečius, jų Kristaus Karaliaus katalikų šventovės salėje (707 Nelson), geradariui apmokėjus nuomą, su vynu ir „Elegant Catering” šilta vakariene, 4 val. popiet. Nepaklydę, nevieniši, būkim ten, artimų ir draugų vienų nepalikę.

anksto neplanuotas, nesusitartas trijų šeimų – Petrauskų, Eimantų ir Butkų – visiškai atsitiktinis susitiki-

Liūdnos žinios iš Kanados

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Šiems metams baigiantis, su nelauktu ankstyvu sniegu, dar medžių lapams nespėjus nukristi, viena po kitos išėjo buvusios pokario pabėgėlės iš Lietuvos, gyvenusios Kanados Londone.

Lapkričio 15 d. mirė ilgesnį laiką paraližuota, 90-ties sulaukusi Paulina Kuzmienė, gimusi Jameikiuose. Į Kanadą ji atvyko 1948 metais. Vyras Vincas Kuzma mirė 1990 m. gruodžio mėnesį. Liko vaikai Vidmantas (žmona Joan) Londone ir Algimantas su Lione Lietuvoje. Taip pat nemažai anūkų, kurių penki gyvena Lietuvoje.

Paulina ir Vincas gyveno netoli 1964 m. įsikūrusios Londono lietuvių Šiluvos Marijos šventovės Dundas gatvėje, kurią lankė ir rėmė ilgus metus. Velionė po pamaldų, pravesių prel. J. Staškevičiaus, iš O’Neal namų buvo palaidota Londono Šv. Petro kapinėse, gausioje lietuvių kaimynystėje.

Lapkričio 16 d. Strathroy ligoninėje (vakariniam Londone) mirė 85-metė Elena Balkzekaitė-Keburienė, palikusi daugelį giminių Lietuvoje. Ilgus metus ji dirbo „Phillips” įmonėje, o vasaromis talkininkauda-

vo (su vyru Broniumi, mirusiu 1986 m.) kaimyniniams tabako ūkininkams Bersėnams, Valaičiams ir kitiems.

Lietuvoje anksčiau mirė broliai ir seserys. Palaidota iš Denning namų Strathroy Visų Šventųjų katalikų Strathroy kapinėse po Mišių, iš to paties vardo Strathroy katalikų šventovės, su vėjo blaškomų gausių snagių, trukdžiusių londoniečiams gausiau atvykti, palyda. Palydėta krikšto sūnaus Juozo (Joe) ir jo žmonos Rose Narkevičių šeimos ir draugų, kaimynų. Jos gyvam prisiminimui bus pasodintas medelis.

Londono ir artimų apylinkių kapinėse jau šimtai lietuvių mirusiųjų laukia vienkartinio metinio (ne dvikartinio, kaip lietuvių Šv. Jono kapinėse, Toronto priemestėje Mississauga, prie lietuvių antrosios po Čikagos pasaulyje sostinės, sodybos ir parapijos Anapilyje) viešo jų prisiminimo Londone, Šv. Petro mauzoliejaus koplyčioje, kurioje pamaldas, prisimenant mirusius, kasmet atnašauja arti tuzino tautybių tikinčiųjų. Tai nė karto neįvyko nuo Šiluvos Marijos parapijos įsikūrimo prieš 44 metus.

Dalyviai „Mongolian” užėjoje.

A. Valaškevičienės nuotr.

KOMENTARAS

VARPAI SKAMBA, TIK NEŽINIA, KURIOJE BAŽNYČIOJE

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Prieš mėnesį tinklalapyje radau pranešimą apie Linos Žilionytės parašytą knygą „Born for Freedom”. Aprašyme teigiama, kad knyga apima vienos mergaitės Lucy gyvenimą Lietuvoje per sovietų okupaciją, jos dvilypį gyvenimą nepasiduodant komunistui. Su laiku ji net savo darbo turėjo atsižadėti, nes nesutiko įstoti į komunistų partiją. Emigravusi į Ameriką susiduria su kitomis problemomis dirbdama žiniasklaidoje. Susidomėjau, užsisakiau, gavau ir pradėjau skaityti.

Greit pastebėjau, kad autorė nesigauja kasdieninėje anglų kalboje. Antrame puslapyje parašyta „...that frogs were already about to croak”. Juokinga. „About to croak” čia, Amerikoje, reiškia „padvesti”. Įdomu buvo sužinoti, kad Dzūkijoje gyvena Dzūkijai; kad Cicero yra Chicago pietinis priemiestis, o ne vakarinis; kad Dariaus ir Girėno paminklas Marquette parke buvo pastatytas 1983 m., o ne 1935 m.

Pora žodžių apie autorę. Ji gimė Alytuje 1956 m. Vilniaus universitete 1979 m. įsigijo anglų kalbos ir literatūros bakalaurą. Toliau dirbo vertėja ir anglų kalbos mokytoja. 1983 m. atvyko į Ameriką. Dirbo radijo pranešėja, žurnalistė ir vertėja. 1988 m. įstojo į University of Maryland ir 1991 m. baigė magistratūros studijas lingvistikos srityje. Dabar gyvena Washington, DC ir dirba kataloguotoja Library of Congress. Yra atsakinga už lietuviškų knygų parinkimą šiai bibliotekai.

Stebėtina, kad su tokiais anglų kalbos diplomais autorė net pagrindinių anglų kalbos gramatikos dėsnių nežino. Pvz., parašyta „...children is just trouble”. Lietuviškai „...vaikai yra tik vargas” tikslu, tačiau anglų kalboje veiksmažodis „is” yra vienaskaita, turėjo būti „are”. Arba vėl: „...and the women went to bed, each in their own thoughts”. Taigi, „...moterys nuėjo į lovą, kiekviena su savo pačios mintimis”. Kaip ir lietuvių kalboje, „each” yra vienaskaita ir po šio žodžio turi sekti vienaskaita: „...in her own thoughts”.

Toliau ji vartoja žodžius archajiška jų prasme. „Shivering as a leaf of an asp...” reiškia „drebėjo kaip gyvatės lapas”. Tik tokia prasme žodis „asp” dabar yra suprantamas. „...in the same sledge as he was” norėta pasakyti „tose pat rogėse”, tačiau žodis „sledge” dabartinėje anglų kalboje reiškia „sledgehammer” – sunkų kūjį. O roges priimta vadinti „sled, sleigh”. Kitur rašo: „Mantas, a lion of saloons...” Spėju, jog norėjo parašyti „salionų liūtas”, tačiau tokia frazė šiame krašte svetima, o žodis „saloon” dabar reiškia karčiamą, dažniausiai užtinkamą kaubojų filmuose. Dabar vietoj „saloon” vartojame „banquet hall.” Kitas žodis, atėjęs iš senų kaubojų filmų, tai „varmint”, reiškias „kenkėją, para-

zita”. Tad pasakymas „...varmintis like Vyba or Dana” buvo tikrai juokingas, nes knygos veiksmas vyksta šių dienų didmiestyje.

Stebėjau netiksliai autorės žodynu. Žodžiu, girdi, kad varpai skamba, tik nežino, kurioj bažnyčioj. Čia pateiksiu porą pavyzdžių. „...a seed of hope had been sewn already” reiškia „vilties sėkla buvo susiūta”. Veiksmažodis „sew” reiškia „siūti”, o „sow” – „sėti”. „Washingtonians were turning into vocational season” reiškia „Washington gyventojai krypto į pašaukimų sezoną.” Žodis „vocation” reiškia „pašaukimą”, to tarpu žodis „vacation” reiškia atostogas. Vėl „...my friend. And my confident”. „Confident” reiškia savimi pasitikinčių žmogų, tuo tarpu „confidant” yra patikimas asmuo. Posakiu „...uncle Jonas granted her” norėta pasakyti, kad „dėdė Jonas ją pasveikino”, tačiau pasveikino būtų „greeted”, o „granted” reiškia „duoti, suteikti, išpildyti”. Anoniminiu telefoniniu skambučiu autorė pavadino „blackmail”, o tą skambintoją – „persona incognita”. Tačiau „blackmail” yra šantažas, o anonimas „anonymous caller”. Restorane viršininkė, nurodydama klientą padavėjai, pasakė: „You will wait for him.” „Wait for” reiškia „laukti”, o „wait on” reiškia „aptarnauti”. Kai kurie žodžiai atrodė tarsi būtų pačios autorės sukurti, nes anglų kalbos žodyne jų neradau. Tačiau juos suradau internete ir jie čia yra vartojami neteisingai. Žodis „guested” reiškia trumpai apsilankyti per kokią programą. Svečiuose praleisti savaitgalį tinka vartoti žodį „visited”. Panašiai ir su žodžiu „decoupled”, kuris daugiau vartojamas technikos srityje, kalbant apie kompiuterius, bendroves. Porelę atskirti tinkamiau sakyti „separated”.

Neaišku, pagal kokią kalbą rašyta sakinių struktūra, nes surašyta mintis neaiški. „And her big blue eyes resembling two lakes were going out of shores” reiškia „...jos didelės mėlynos akys panašios į du ežerus, išeinančius iš krantų”. Lyg ir padėka išreikšta sakiniu: „I am deeply impressed upon your culture to conduct an interrogation, or interview” reiškia „aš esu giliai sužavėta jūsų kultūros vesti kvotimą”. Na, o Romualdas, perskaitęs, kaip „his entrance was smooth and calm so that she did not feel a single turbulence of her water”, paklausė, ar ji buvo nėščia? Nes lietuviškai išvertus buvo pasakyta, „jo įėjimas buvo lygus ir ramus, todėl ji nejautė anei jokio savo vandens sudrumstimo.” Neaišku, kas vyko „for five hours she had a turture of humiliation”. Reikia suprasti, kad „visas penkias valandas ji patyrė savo pažeminimo kankinimą”. Čia vėl kapotas sakinis: „As a student he conquered respect for his knowledge in world history...” Reiškia „kaip studentas jis užkariavo pagarbą už savo žinias pasaulio istorijoje.” Neaišku buvo ir meilės žodeliai „you are my weasel”, po kurių juodu pasibučiavo. „Esi mano žebenkestis” gal lietuviškai

ir yra toks meilus žodelis, tačiau anglų kalboje šis žvėrelis reiškia nepatikimą, apgaviką, sukčiū. Tad greičiau antausį gautum, o ne bučkį. Įdomiai skambėjo pasakymas „...bereft bush”, nes žodis „bereft” reiškia gilų liūdesį, netekus ar mirus artimam asmeniui. O čia, prie šio liūdinčio krūmelio, vyko detalai aprašytas seksualinis veiksmas. Ar tai buvo bandoma šį krūmelį pralinksminti?

Tokių visokiųjų liapsusų pilna, bet nesiruošiu čia visos knygos perrašyti.

• • •

Pora žodžių apie knygos siužetą. Pirmiausia, pagrindinė veikėja yra Lucy. Stebėjau, kad Lietuvos kaime gimusi mergaitė pavadinta anglišku vardu, kai beveik visi to kaimo gyventojai buvo apdovanoti lietuviškais vardais. Taip pat ir atvykus į Ameriką, visi lietuviai puošėsi lietuviškais vardais. Apie gyvenimą Amerikoje rašė iš savos fantazijos. Nesunku patikrinti, kokie dabar įstatymai, norint gauti ištuoką Katalikų Bažnyčioje. O šioje knygoje asmenys dar rašo popiežiui laiškelius. Ir ne tik tai. Vienas klebonas, gavęs stambią auką iš parapijiečio, parašė laišką į Vatikaną, sustabdydamas šio asmens dukters ištuokos procedūrą. Atsižvelgiant, kad jau nuo pereito šimtmečio septinto dešimtmečio Katalikų Bažnyčioje ištuokos tvarkomos savoje vyskupijoje, toks kvailas aprašymas tik rodo norą apjuodinti dvasininkiją.

Autorė sakėsi knygą rašiusi šešerius metus. Atrodo, kartais pamiršdavusi, ką jau parašė. Man užkliuvo jos pristatymas, kaip Lucy, atvykusi į Ameriką, sužinojo, kad jos vyras serga nepagydoma šizofrenija, nors jokių šios ligos simptomų nebuvo pateikta. „Medicinos terminų žodynas” (leidykla „Mokslas”, Vilnius, 1980) rašo, kad „Tai psichinė liga, pasi-

reiškianti asmenybės suskilimu, afektų stoka, apgaulingais pojūčiais.” Toliau knygoje iškilo dokumentų suklastojimas. Buvo ieškoma advokato. Sekančiame puslapyje Lucy jau gyvena naujame bute, su drauge, o apie jos vyrą, uošvius, suklastotus dokumentus – anei kvapo. Tarsi autorė nebežinojo, kaip toliau rašyti, ir pakeitė temą.

Sunku priimti autorės teigimą, kad „Voice of America” dirbo gerai žinomo komunisto duktė, kuri savo jaunystėje įdavinėjo saugumiečiams klasės draugus. Nejaugi „Voice of Amerika” viršininkai buvo tokie žiopli ir tokia pasamdė? Sunku tikėti ir kaip greit Lucy ten prasigyveno. Tik porą metų padirbėjusi jau įsigijo automobilį, gražų butą, prabangius kailinius, perlų virtinę, o vakarais – dar universitetą lanko.

Galiausiai prisipažįstu, kad perskaičiau tik pusę knygos. Perskaičiusi iki 83 puslapio labai pasipiktinau. Toliau tik perverčiau ir atidžiau perskaičiau apie gyvenimą Amerikoje. O kas buvo tame lemtingame puslapyje: „It was dawnning when the truck with its livestock came to a halt at the railway station in Alytus.” (Jau aušo, kai sunkvežimis su gyvuliais sustojo traukinių stoty Alytuje.) Stabtelėjau, verčiau puslapį atgal žiūrėti, ką pražiopsojau, iš kur čia gyvuliai atsirado! Skaitau toliau: „Everybody waited for the next order with fear in their eyes.” (Visi laukė sekančio įsakymo su baime akyse.) Vadinasi, ši autorė, kuri yra net ir vertėja, suimtus žmones, atvežtus trėmimui į Sibirą, pavadino gyvuliais – „livestock”. Tai va, kokia forma Žilionytė Amerikoje pristato lietuvių vargus.

Knygą išleido pati autorė ir belieka viltis, kad šio savo kūrinio ji neįdės į Library of Congress rinkinį.

UKRAINA ŽENGLIA LINK ES

Atkelta iš 3 psl. įstosime tada, kai ji bus pasirengusi. Norėčiau, kad mūsų vaikai Sovietų Sąjungą ir net dabartinę padėtį Ukrainoje prisimintų kaip baisų sapną.

– Vakaruose kalbama, kad Ukraina bus priimta į ES tik įstojus Turkijai, o jos priėmimas vis atidėliojamas.

– Manau, toks požiūris neteisingas. Kas tai yra ES? Tai pirmiausia – europinės vertybės. Kaip galima pastatyti sieną tarp mūsų ir tokių europinių vertybių kaip žmogaus teisės, įstatymų viršenybė, nacionalinių mažumų teisės ir t. t. Šių demokratinių vertybių privalo laikytis visos šalys ir negalima tarp jų statyti dirbtinių barjerų. Tikiuosi, kad ES siena neis ties Lenkija ir Lietuva, o pasislinks iki rytinės Ukrainos sienos. Mes privalome būti ES nariai. Būtina atkurti istorinį teisingumą. Prisiminkime Ukrainos indėlių kovoje su fašizmu, jos indėlių į Europos kultūrą, į Europos mokslą. Be Ukrainos neįmanomas Europos klestėjimas ir saugumas. Mes turime milžinišką intelektualinį pajėgumą, daugybę gamtos išteklių, didžiulę rinką. Ukraina užima penktą vietą pasaulyje pagal paleistų palydovų skaičių. Bėda tik ta, kad kai kurios valstybės žiūri į Ukrainą kaip į problemą, o turėtų žiūrėti kaip į progą. Progą vieningai, stabiliai ir klestinčiai Europai.

Šiomet mūsų šalis užaugino milžinišką grūdų derlių – 600 mln. tonų. Maisto ir žemės ūkio organizacijos FAO žinovai nustatė, kad viena Ukraina gali išmaitinti 300 mln. žmonių, t. y. daugiau nei pusę ES. Tai bus labai aktualu ateityje, nes jau dabar kalbama apie maisto krizę. Vien dėl to Ukraina yra vertybė. Ne mažiau kalbama ir apie energetinį saugumą. Ukraina – taip pat jo dalis. Per ją eina 40,000 kilometrų dujotiekių ir naftotiekių. Tai dar viena priežastis, dėl kurios reikia integruoti Ukrainą. Galiu tęsti toliau – Juodoji jūra, Ukrainos uostai... Kaip gali ES be jų apsieiti? Tai neįmanoma.

– O ar gali Ukraina apsieiti be Rusijos dujų?

– Ukrainoje vieni išgauna dujas, kiti transportuoja, tretis – vartoja. Jei šioje grandinėje bus pažeista bent viena dalis, neveiks visa sistema. Todėl Ukraina, ES ir Rusija reikalingos viena kitai. Svarbiausia vengti energetinių išteklių monopolizavimo ir saugiai juos transportuoti, o Ukraina visada buvo patikima tranzito partnerė. Ukrainos energetinę sistemą prijungę prie ES, turėtume vieningą energetinę Europos rinką. Taigi pati istorija nulėmė mūsų buvimą Europoje. Mes ten buvome ir būsime vėl.

Palmyra Krupenkaitė
„Lietuvos žinios”

Vilnius, lapkričio 24 d. (ELTA) – Sekmadienį Vilniuje, Katedros aikštėje, daugiau nei 800 karių iš visų Lietuvos kariuomenės dalinių dalyvavo iškilmingoje rikiuotėje ir parade Gedimino prospekte. Vyriausiasis Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadas prezidentas Valdas Adamkus pasveikino Lietuvos karius ir visus iškilmingo renginio dalyvius kariuomenės įkūrimo 90-ųjų metinių proga. Pirmasis paradas nepriklausomoje Lietuvoje buvo surengtas 1919 m. vasario 16 d. Vilniaus Rotušės aikštėje. **Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.**

JAV atsargiai vertina NATO ir Rusijos santykių galimybes

Atkelta iš 1 psl. Nors D. Fried pripažino „nedidelę pažangą“, pa-siektą šią savaitę Rusijos ir Gruzijos derybose Ženevoje, tačiau pareiškė, kad Maskva ne iki galo įvykdė pa-liaubų sutarties sąlygas. Jis taip pat išreiškė susirūpinimą, kad Europos ir kitų organizacijų stebėtojams ne-leis-ta vyksti į Pietų Osetiją.

Jis dar sakė turįs vilčių, kad ES derybose su Rusija iškels klausimą apie jos energetikos politiką ir išsaky-s susirūpinimą dėl demokratijos būklės šalyje.

„Tikimės, kad ES iš tikrųjų atkreips dėmesį į kai kuriuos mums nerimą keliančius dalykus, kai Rusija energijos išteklius panaudoja kai kurioms savo kaimynėms spausti“, – pabrėžė D. Fried.

NATO užsienio reikalų ministrai susitiks Briuselyje po dviejų savaičių peržiūrėti savo sprendimą atidėti NATO ir Rusijos Tarybos (NRT) posėdžius – pagrindinį forumą tarpusavio ryšiams.

JAV ambasadorius NATO ir NRT architektas Kurt Volker atsargiai ver-

tina galimybę atnaujinti posėdžius. Praeityje NRT veikla davė gana kuklius vaisius – susitarta bendradarbiauti tokiose srityse kaip kova su terorizmu ir konfliktas Afganistane.

„NATO ir Rusijos Tarybos veikla buvo grindžiama idėja, kad mes turime dalintis principais ir vertybėmis. Štai kodėl mes nenorime tikėtai grįžti ten, kur buvome“, – sakė jis spaudos konferencijoje.

Tiek D. Fried, tiek ir K. Volker pabrėžė, kad Jungtinės Valstijos neatsisakė visų ryšių su Rusija. Ryšiai, pasak NATO pareigūnų, nuo Gruzijos karo buvo palaikomi per žemesnės grandies pareigūnus.

Tbilisio siekis įstoti į NATO ilgam pablogino santykius su Maskva. Nors Jungtinės Valstijos palaikė nuostatą, kad Gruzijai ir Ukrainai oficialiai būtų pasiūlyta narystė organizacijoje, tam prieštaravo kai kurios Europos valstybės, viena jų – Vokietija.

NATO užsienio reikalų ministrai ketina aptarti šį klausimą susitikę gruodį, tačiau nei D. Fried, nei K. Volker nenorėjo spėlioti, kokie bus

Pagerbtos Didžiojo badmečio aukos

Atkelta iš 1 psl. kai niekas nebemėgins paneigti žiaurios sovietų režimo politikos Ukrainoje ir niekas nesistengs įrodyti, kad po 25 tūks-tančius ukrainiečių mirčių kasdien galėjo nulemti prastas derlius ar ne-ūkiškumas.

„Lietuvių tauta dalijasi šia skaudžia sovietų totalitarizmo nusikaltimų patirtimi su ukrainiečių tauta. Mes taip pat išgyvenome žiaurias sovietų represijas: masinius trėmimus ir nekaltų Lietuvos žmonių žudymus, nusinešusius kas ketvirto lietuvio gyvybę“, – forume pasakyoje kalboje pabrėžė V. Adamkus.

Didysis Ukrainos badas – Holodomoras – prasidėjo 1932 m. balandį ir truko iki 1933 m. lapkričio. Badas apėmė beveik visą dabartinės Ukrainos teritoriją. Jo išvengė tik dabartinės Vakarų Ukrainos, tuo metu įėjusios į Lenkijos sudėtį, gyventojai. Per 17 mėnesių Ukrainoje žuvo nuo 8 iki 10 mln. žmonių.

Badmetis buvo sukeltas siekiant palaužti ukrainiečių tautos pasipriešinimą žemės ūkio kolektyvizacijai. Sovietų valdžia nustatė neįgyvendinamus grūdų paruošų planus norėdama, kad valstiečiams visai neliktų ko

valgyti. 1932 m. pabaigoje ištisi Ukrainos kaimai ir rajonai buvo paversti badaujančiais getais. Šia sąmoningai organizuota akcija buvo sunaikinta penktadalis Ukrainos gyventojų.

Iki šios dienos 14 valstybių parlamentai Didįjį badą Ukrainoje pripažino ukrainiečių tautos genocidu, ir dar 5 valstybių parlamentai pagerbė bado aukų atminimą. Be to, Europos Parlamentas Didįjį badą pripažino nusikaltimu žmogiškumui.

Sekmadienio audiencijos šv. Petro aikštėje metu popiežius Benediktas XVI specialų sveikinimą skyrė gausiai susirinkusiems Ukrainos maldininkams. Popiežius išreiškė savo dvasinį artumą prisimenant kančias, kurias tauta patyrė primaisiais komunistinio režimo metais.

Popiežius karštai linkėjo, kad „jokia politinė santvarka nebeegalėtų kokioms nors ideologijos vardu paneigti žmogiškųjų asmens teisių, jo laisvės ir orumo“. Benediktas XVI kreipėsi į Mariją, prašydamas „padėti Tautoms žengti susitaikymo keliu, kurti dabartį bei ateitį, remiantis tarpusavio pagarba bei nuoširdžiai siekiant taikos“.

Daugėja skrendančių į Jungtines Valstijas

Vilnius, lapkričio 24 d. (Lietuviams.com) – Pastaruoju metu gerokai padidėjo keleivių srautas iš Lietuvos į Jungtines Amerikos Valstijas, tačiau oro linijų bendrovės tokias tendencijas laiko daugiau savo nei neseniai įsigaliojusio bevizio režimo nuopelnu.

Į daugelį JAV miestų skraidinanti bendrovė „flyLAL“ didesnę susidomėjimą skrydžiais į JAV pajuto dar prieš įsigaliojant beviziam režimui.

Į New York spalį parduota du kart daugiau bilietų nei rugsėjį, į Čikagą – triskart daugiau. Nemaža dalis keleivių spalį bilietus pirkė vėlesniam laikui, tačiau išaugusį susidomėjimą kelionėmis į JAV oro bendrovė sieja ne tiek su bevizio režimu, kiek su tuo, kad jai pavyko pasirašyti sutartį su oro bendrove „Virgin Atlantic“ ir sudaryti palankias sąlygas keliauti į JAV iš Vilniaus.

Kol kas tiesioginiai skrydžiai iš Vilniaus oro uosto į JAV nevykdomi. „flyLAL“ norėtų teikti šią paslaugą,

tačiau tam kliudo per trumpas (2,5 km) lėktuvų kilimo takas, neleidžiantis priimti didelių ir sunkių lėktuvų, vykdančių tarpžemyninius skrydžius.

Oro uostas su mielu noru prailgintų kilimo taką iki 3 km – tokio ilgio pakaktų tarpžemyniniams skrydžiams vykdyti. Bet gamtosauga neleidžia: prieš tai protestuoja Salininkų gyventojai, nors pirmiausia atsirado oro uostas ir tik paskui – Salininkų gyvenvietė. Kai į Lietuvą atvyko JAV prezidentas George W. Bush, jo lėktuvas skrido ne iš Amerikos, o iš Vokietijos. Ir išskrido ta pačia kryptimi – pirmiausia į Vokietiją, kur prisipylė pilnus bakus degalų, o tik paskui – į JAV.

Kol kas toli gražu ne visi Lietuvos piliečiai gali pasiprašyti be vizos keliauti į JAV. Bevizis režimas galioja tik naujųjų biometrinių pasų savininkams. Tokius pasus turi tik 450 tūkst. Lietuvos piliečių. Taigi tik maždaug kas šeštas šalies gyventojas galėtų į JAV keliauti be vizos.

SPORTAS

Vilnius, lapkričio 24 d. (ELTA) – Šeštadienį Vilniuje, naujajame prekybos ir pramogų centre „Panorama“ duris atvėrusiame „Battery“ kartodrome, Lietuvos kartingo federacijos (LKF) surengtame sezono uždaryme apdovanoti atvirojo šalies kartingo čempionato nugalėtojai ir prizininkai, pagerbti jų treneriai ir rėmėjai.

ELTOS nuotraukoje – jauniausioji čempionato dalyvė E. Vasiliauskaitė, kuriai vasarį sukaks 8-eri.

Vilnius, lapkričio 24 d. (ELTA) – Vilniaus „Pramogų banke“ vykusio penktojo pasaulio profesionalų kultūrizmo čempionato, kurio prizų fondą sudarė 20 tūkst. JAV dolerių, nugalėtojos vardą lengvojoje kategorijoje apgynė 24-erių metų Lietuvos atstovė Jolanta Mileriūtė.

Klaipėdietė pasaulio čempionės vardą iškovojo prieš metus taip pat Vilniuje. J. Mileriūtė prieš savaitę nugalėjo Lenkijoje vykusio pasaulio mėgėjų fitneso ir kultūrizmo čempionato kultūrizmo lengvojoje ir absoliučioje kategorijose.

Antrąją vietą užėmė argentinietė

Yamil Toledo, trečiają – slovakė Marieta Žigalova.

Sunkiojoje kategorijoje nugalėjo Rusijos atstovė Irina Stavickaja, prano-kusi savo tėvynainę Jeleną Panovą ir baltarusę Iriną Fedoruk.

Vyrų lengvojoje kategorijoje vilnietis Antonas Zajankovskis pelnė bronzos medalį. Pasaulio čempionu tapo rusas Leonid Filatov. Sidabras atiteko lenkui Wojciech Nadolski.

Sunkiojoje kategorijoje nugalėjo urugvajietis Antonio Osta. Antras buvo suomis Timo Vilponen, trečias – Aleksandr Ševcov iš Estijos.

Žurnalistų darbas Seime bus ribojamas

Vilnius, lapkričio 24 d. (BNS) – Naujojo Seimo valdžia nusprendė apriboti žurnalistų darbą parlamente – tam tikrose vietose bus draudžiama filmuoti ir fotografuoti.

Kaip pranešė Lietuvos televizijos Naujienų tarnyba, Seimo valdyba nutarė žurnalistams drausti filmuoti ir fotografuoti valgyklose, rūkyklose ir tualetuose. Pasak Seimo vicepir-

mininkės Irenos Degutienės, tokiems draudimams visi valdybos nariai, t. y. Seimo pirmininkas ir jo pavaduotojai, pritarė vieningai.

Žurnalistams jau nebuvo leista filmuoti ir naujųjų Seimo narių mokymų. Be to, užsimenama apie galimybę dar labiau griežtinti žurnalistų darbo sąlygas Seime. Naujų planų Seimo vadovybė kol kas nekomentuoją.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Rusija kaltina Gruziją provokacija

Pranešama, kad rusų kariai netoli Pietų Osetijos šaudė į Gruzijos (k.) ir Lenkijos prezidentus. **SCANPIX** nuotr.

Lima, lapkričio 24 d. (AFP/BNS) – Rusijos užsienio reikalų ministras paneigė, kad rusų kariai netoli Pietų Osetijos šaudė į Gruzijos ir Lenkijos prezidentus, bet apkaltino Tbilisį tyčine provokacija. Gruzija anksčiau pranešė, kad iš rusų patikrinimo posto buvo paleisti šūviai į Michail Saakašvili ir Lenkijos vadovo Lech Kaczyński automobilius.

L. Kaczyński savaitgalį lankėsi Gruzijoje ir dalyvavo taikios provokarietiškos „rožių revoliucijos“, per kurią M. Saakašvili atėjo į valdžią, penktųjų metų minėjime.

„Kai prezidentas pakviečia žmones į tam tikras iškilmes Tbilisyje, o tada paima mašiną ir veža juos į kitą valstybę, ar tai nėra provokacija? Žinoma, kad taip buvo“, – sakė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov, kuris su žurnalistais kalbėjosi Limoje, kur dalyvavo Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono šalių viršūnių susitikime.

„Tai ne pirmas kartas, kai nutinka tokie dalykai. Jie viską patys orga-

nizuoja, o tada apkaltina Rusiją ir Pietų Osetiją“, – teigė ministras. Tačiau jis pridūrė: „Nebuvo jokio šaudymo iš mūsų pozicijų ar Pietų Osetijos pozicijų.“

Vis dar neaišku, ar tie šūviai buvo paleisti tiesiogiai į automobilius. Pranešimų apie nukentėjusius žmones nėra. Per spaudos konferenciją, kurią rodė televizija, M. Saakašvili sakė, jog Rusijos pajėgos neapsidžiaugė atvykusiais prezidentais ir „reagavo šiuo barbarišku būdu“.

Gruzijos Saugumo tarybos vadovas Aleksandras Lomaja sukritikavo Rusiją dėl šio įvykio. „Susiduriame su agresyviu ir neatsakingu okupacinių pajėgų elgesiu“, – sakė jis televizijai.

Lenkijos naujienų agentūra PAP citavo L. Kaczyński padėjėją Michal Kaminski, anot kurio rusų kariai buvo vos už 30 m nuo prezidentų kortezo, kai buvo paleisti tie šūviai. Gruzijos parlamento pirmininkas David Bakradzė paragino tarptautinę bendruomenę pasmerkti šį įvykį.

Venesuela „raudonėja“

Vilnius, lapkričio 24 d. (BNS) – Venesuelos prezidento Hugo Chavez socialistų kandidatai per vietos rinkimus, kurie laikomi svarbiu išbandymu kairiųjų vadovui, laimėjo 17-oje iš 22 valstijų, tačiau opozicija pagerino savo padėtį, įskaitant laimėtą Karakaso mero vietą, rodo paskelbti rezultatai.

H. Chavez yra Irano, Rusijos ir buvusio Kubos vadovo Fidel Castro draugas.

SCANPIX nuotr.

Rinkimuose dalyvavo neįprastai daug – 65,45 proc. – rinkėjų, kurių iš viso yra beveik 17 mln., sakė Nacionalinės rinkimų tarybos pirmininkė. Visoje šalyje suskaičiavus 95,67 proc. balsų buvo paskelbta, kad opozicija išlaikė 2 turėtas valstijas ir laimėjo dar vieną, taip pat – sostinės mero vietą.

„VJSP (Venesuelos jungtinė socialistų partija) susivienijo kaip pagrindinė politinė šalies jėga“, – sakė partijos vicepirmininkas Alberto Muller Rojas.

Tikimasi, kad abi šalys paskelbs pergalę šiuose rinkimuose, kurie laikomi svarbiu išbandymu antiamerikietiško pažiūrų prezidentui ir jo nacionalizavimo užmojiui bei socialistams projektams. Socialistai kai kurių pareigų neteko dėl didėjančio nusikalstamumo, korupcijos ir infliacijos.

Opozicinės grupės susivienijo, kad padidintų savo pergalės tikimybę, ir iškėlė bendrus kandidatus daugumoje valstijų ir municipalitetų. H.Chavez šia pergale tikriausiai pasinaudos kaip mandatu siekti kadencijų apribojimų panaikinimo ir bandyti 2012 m. laimėti trečią kadenciją.

EUROPA

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka interviu naujienų agentūrai AFP pavadino NATO pajėgų telkimą prie Baltarusijos sienų veiksnu, kuris skatina „ginklavimosi varžybas“ Europoje. Kalbėdamas įvairiomis temomis A. Lukašenka pabrėžė savo šalies „labai glaudžius“ santykius su Rusija, išjuokė savo priešininkus, bet taip pat nurodė ir geresnių santykių su Europa svarbą.

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko paragino NATO nepaisyti Rusijos spaudimo ir žengti istorinį žingsnį – pasiūlyti jo šaliai narystę organizacijoje, rašo „The Times“. V. Juščenko pabrėžė, kad Ukraina, nepaisant Maskvos opozicijos ir namuose siaučiančios politinės krizės, sugriovusios „Oranžinę koaliciją“, yra „pasišventusi“ jau kitą mėnesį vykšančiame NATO užsienio reikalų ministrų susitikime užsitikrinti narystės veiksmų planą.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pasirašė federalinį įstatymą „Dėl Rusijos Federacijos ir Pietų Osetijos Respublikos draugystės, bendradarbiavimo ir tarpusavio pagalbos sutarties patvirtinimo“, pranešė Kremliaus spaudos tarnyba. D. Medvedev taip pat pasirašė federalinį įstatymą „Dėl Rusijos Federacijos ir Abchazijos Respublikos draugystės, bendradarbiavimo ir tarpusavio pagalbos sutarties patvirtinimo“.

Maždaug 500 Rusijos opozicijos aktyvistų sekmadienį susitiko Maskvoje aptarti judėjimo „Solidarumas“ įkūrimo – tai dar vienas bandymas

suvienyti Rusijos liberalus kovai su tuo, ką jie vadina didėjančiu autoritarizmu. Susitikimo laikas ir vieta buvo laikomi didžiausioje paslapyje, nes anksčiau įvairios jėgos, dažniausiai – Kremlių remiančios jaunimo grupuotės, mėgindavo žlugdyti panašius susitikimus. „Solidarumo“ branduolį Maskvoje sudarys buvusios Dešiniųjų jėgų sąjungos sostinės skyriaus nariai, atsisakę dalyvauti kuriant partiją „Teisingas reikalas“, kuri, jų nuomone, yra lojali Kremliui.

Rusijos Tolimuosiuose Rytuose pirmadienį įvyko stiprus, 7 balų stiprumo žemės drebėjimas, kurio epicentras buvo Ochotsko jūroje, pranešė JAV Geologinė tarnyba. Drebėjimo epicentras buvo už 314 km į vakarus nuo Rusijos miesto Kamčiatkos Petropavlovsk. JAV centras, perspėjantis apie cunamius Ramiajame vandenyne, paskelbė, kad po šio drebėjimo viesulų grėsmės nėra.

ARTIMIEJI RYTAI

Irano revoliucinės gvardijos vadas pareiškė, kad Irane sužlugdytas su Izraeliu susijęs šnipų tinklas ir suimti jo nariai. Apie tai pranešė prabėgus vos porai dienų nuo iranietiško, įtarto šnipinėjimo didžiausiam Irano priešui Izraeliui, egzekucijos, skelbia Laisvosios Europos radijas. Pusiaus oficiali naujienų agentūra „Mehr“ pranešė, kad suimtieji ešą prisipažino, jog Izraelyje buvo apmokyti vykdyti pasikėsinimus ir bombardavimus. Revoliucinės gvardijos vadas Mohammad Ali Jafari tvirtina, kad suimtieji šnipai ešą dirbo Izraelio žvalgybos agentūrai „Mossad“.

AFRIKA

BISAU

Daug perversmų išgyvenusios Bisau Gvinėjos saugumo pajėgos ieško tų, kas organizavo kareivių išpuolį prieš prezidento Joao Bernardo Viera rezidenciją, kuris buvo įvykdytas kelios dienos po rinkimų.

Atlantic Express

Sveikina visus su artėjančiomis Šv. Kalėdomis

ir primena visiems, norintiems laiku suspėti savo artimuosius ir draugus Lietuvoje pasveikinti su Šv. Kalėdomis, jog siuntinius siunčiamus oro paštu būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki

LAPKR.

25

708-599-9680 www.atlanticexpresscorp.com

LYDI ŠVENTADIENIS

XXXIV eilinis sekmadienis

KRISTUS KARALIUS

VINCAS KOLYČIUS

Bažnyčia kiekvienais metais lapkričio pabaigoje, prieš prasidedant Adventui, vieną sekmadienį švenčia Kristaus Karaliaus šventę. Šiais metais ta šventė buvo lapkričio 23 d.

Mūsų laikais žodis „karalius“ nebeturi didelės reikšmės. Karalių viešpatavimas jau baigia išnykti. Tad kodėl dar tebešvenčiama Kristaus Karaliaus šventė? Kodėl tarp daugelio titulų Kristui duodamas ir karaliaus titulas?

Prisiminkime Jėzaus teismą. Pilotas klausė Jėzaus: „Ar tu esi žydų karalius?“ Jėzus jam atsakė: „Taip yra, kaip sakai.“ Tačiau Jėzus dar pridėjo: „Mano karalystė ne iš šio pasaulio. Jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Betgi mano karalystė ne iš čia.“ Jėzus prisipažino esąs karalius, tačiau visai kitoks, negu šio pasaulio valdovai. Pirmieji Jėzaus misijos žodžiai buvo: „Atsiverskite, nes prisiartino dangaus karalystė.“ Danguos karalystė ir Dievo karalystė reiškia tą patį. Ta karalystė – ne teritorija. Ta

karalystė – tai nauja era, kurią atnešė Jėzus.

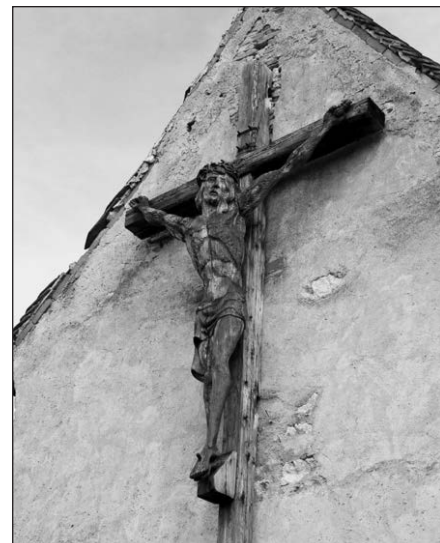
Visi mes esame raginami ieškoti Dievo karalystės. Ir Jėzus ragina jos ieškoti: „Pirmiausia ieškokite Dievo karalystės ir Jo teisingumo, o visa kita bus jums pridėta“ (Mt. 6,33). Nors Dievo karalystė yra dovana, tačiau Jėzaus mokyme matome kai kurias sąlygas, norint į ją patekti. Kad suprastume, kokia yra Kristaus karalystė, mums yra svarbu pažinti patį Karalių – Jėzų Kristų. Esame tiek daug apie jį girdėję, skaite, tačiau ar asmeniškai Jį pažįstame, ar jaučiame Jo artumą savo širdyje? Išganyto plane kiekvienam iš mūsų yra numatyta akimirka, kada mes asmeniškai apsisprendžiame priimti Jėzų, kaip savo asmens ir savo gyvenimo realų Išganytoją, Valdovą, Karalių. Tą akimirką vadiname „atsivertimu“. Nors krikštu tapome Jėzaus sekėjų bendrijos nariais, tačiau kad tikrai tokiais būtume, reikia ir mūsų asmeniškų, sąmoningų apsisprendimų. Prisiminkime, kaip Jėzus kalbėjo Nikodemui: „Kas negims iš vandens ir Dvasios, neįeis į Dievo karalystę.“ Jėzus taip pat pasakė: „Aš atėjau atnešti gyvenimo ir atnešti jo apšvietimą“

(Jn. 10,10). Ne tik po mirties, bet **dar**. Gyventi karalystėje – tai trokšti vis daugiau to pilnutinio gyvenimo, kurį atnešė Jėzus. Gyventi karalystėje – tai gilintis į Jo Žodį, Šv. Raštą, jį skaityti. Gyventi karalystėje – tai pasitikėti Jo Žodžiais. Fariziejai paklausė Jėzaus: „Kada ateis Dievo karalystė?“ Jėzus jiems atsakė: „Dievo karalystė jau yra jūsų tarpe“ (Lk. 17:20,21).

Pamąstykite: Jėzus Kristus kentėjo ir mirė ant kryžiaus **už mus**. Jis prisikėlė, kad išvaduotų **mus** iš amžinos mirties ir **mums** atidavė dangaus vartus. Jis atpirko **mus** savo brangiausiu krauju ir taip trokšta, kad išdrįstume visiškai atsiduoti į Jo rankas. Kristus, mūsų Karalius, nori, kad Jį pažintume, kad Jis galėtų valdyti mūsų gyvenimą. Jis nori, kad **pilnai** gyventume: Jis gali išgydyti mūsų kūno ir sielos žaizdas; Jis gali atnaujinti tai, kas mumyse apmirę; Jis gali duoti naujo ryžto kiekvieną dieną pasitikti su džiaugsmu ir pasitikėjimu. Šis mylintis Karalius kviečia mus į savo karalystę.

Prašykime Šventosios Dvasios, kad Ji apšviestų, sustiprintų ir padėtų pilnai atsiduoti Kristui. Juk didžiausias turtas pasaulyje ir didžiausia privilegija yra pažinti Jėzų Kristų ir priklausyti Jo karalystei... Juk mūsų vardai yra įrašyti dangaus knygoje; esame amžinojo gyvenimo paveldėtojai. Ir šiame gyvenime, kaip apaštalas Paulius sako, **niekas negali mūsų atskirti nuo Kristaus**

meilės. Tai yra pajutę žmonės, visiškai atsidavę Kristui, net sunkiausiose gyvenimo sąlygose. Štai ištrauka iš Sibire parašytos maldos į Kristų Karalių:

Viešpatie Kristau, nuo kryžiaus
sosto
nužengei Karalių į jautrias
sielas,
nuo kryžiaus sosto parodei
žmonijai kelią
į laimės šalį, kryžiaus soste
atvėrei mums
savo širdies turtų gausybę.
Sielų Karaliau,
labai dėkoju, kad ir man leidi
kryžiaus šešėly augti.
Išganytojau, leiski man, mano
mylimiesiems ir mano
Tautai pajusti Tavo Švč. Širdies
šilumos, meilės ir jėgos.
Amen.

NO PAYMENTS

TIL
FEBRUARY
2009!***

Up To
\$1,000
Owner
Loyalty
Available

3.9%
APR
Financing
Available
for 60 mos.

New 2009
MAZDA3 ITR

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

Lease for \$137 for 36 mos*

\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.

New 2009
MAZDA5

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

Lease for \$217 for 36 mos*

\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.

New 2009
MAZDA6

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

Lease for \$198 for 36 mos*

\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.

New 2008
Mazda CX-7

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

OR SAVE \$7,000 UP TO

on select models

New 2008
Mazda CX-9

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

OR SAVE \$10,000 OVER

on select models

*Closed end lease with qualified credit. Security deposit waived with approved credit. Lessee may be responsible for excess wear, tear and/or mileage over 10K Mi/Yr. Financing thru Mazda American Credit on select models. All rebates and incentives applied which vary by model. All offers plus tax, title, license and doc fee. **0% APR financing with approved credit in lieu of rebates on 2008 MAZDA6, CX-7 & CX-9 for 60 mos. = \$16.67 per \$1,000 financed with approved credit. ††0% APR financing with approved credit in lieu of rebates on 2009 MAZDA3, MAZDA5, MAZDA6, CX-7 & CX-9 for 36 mos. = \$27.78 per \$1,000 financed with approved credit. †††No payments till February 2009 through Chase Auto Finance with qualified credit. ***Owner Loyalty of \$500 on 2008 & 2009 MAZDA6 and \$1,000 on 2008 & 2009 MAZDA5, MX-5, MX-5 PRHT, RX-8, CX7, CX9 for Mazda owners. Offers expire 3 days from date of publication.

the
Autobarn
limited

AUTOBARN MAZDA
AUTO CREDIT EXPERTS
No Credit - OK • Bad Credit - OK
Slow Credit - OK • Repo - OK
Judgments - OK

TEST DRIVE A
MAZDA TODAY!

6060 S. LaGrange Rd.
Joliet Rd. & LaGrange Rd. off I-55 & 294
708-354-2700
www.mazdaguys.com

We Speak Polish, Russian & Lithuanian.

Matt Kutyna, Bart Bryniarski, Krzysztof "Kris" Krasowski, Lukasz "Luke" Szewczyk, Mario Nowik, Adam Szymanowski

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 1

Jūsų dėmesiui siūlome šiais metais „Draugo“ romano konkursą laimėjusio Vytauto Čepiausko (slapyvardis P. Bijūnėlis) kūrinį „Pinklės“. Pirmenė, jog šių metų konkursą laimėjo du autoriai: minėtas Čepiauskas ir Jonas Kazimieras Burdulis su romanu „Bandito duktė“. **Redakcija**

Pirmas skyrius

Kai Augustinas atvažiuo, svečiai jau būriavosi ant verandos, vaikščiojo po sodeį. Martėnas pasitempęs, aukštas, tiesus, elegantiškas, tamsia eilute, baltais marškiniais ir priderintu kaklaraiščiu. Kilnus veidas, ant kurio kentėjimai nepaliko nė gramo bereikalingų riebalų; vyriška, švari kakta, skruostikaulių oda, toli gražu, neatsipalaidavusi, netapo atgrasiai suglebus, kaip pas kitus tokio amžiaus sulaukus. Sukaupias, skaidrus žvilgsnis, žylantys, kai kur visai balti plaukai glotniai sušukuoti aukštyn. Ir kas galėjo pagalvoti – po šitiek metų. Augustinas tikėjosi išvysti pakumpusį senį, susiraukšlėjusiu apvytusi veidu, pavandenijusiomis akimis, drebančiomis rankomis, o ji pasitiko energingas vyriškis, kandžiais, keistos spalvos vyzdžiais, o jo nuoširdus žodis iškart nuramino įtampą. Tiesa, smulkių raukšlelių nestigo, tačiau jos nesendino, atvirkščiai teikė kažkokio rimtumo, orumo ar gal išminties. Augustinas lyg susigėdęs savo minčių staiga pasijuto nedrąsiai lyg mokinukas netikėtai pakviestas prie lentos. Drovėdamasis ištraukė butelį šampano ir nekreipdamas dėmesio į Martėno žodžius, girdi, nereikėjo, pastatė greta besipuikuojančio konjako butelio. Visa iš anksto nusistatyta užuojauta jau iš pirmų kalbos žodžių išgaravo kaip kamparas.

Keista, maštė Augustinas, vienas vos penkiasdešimt sulaukęs jau senis, o Martėnas, šitiek matęs, jo paties žodžiais tariant, kryžiaus kelius praėjęs, bet žvalus, nepraradęs sielos giedrumo, pilnas energijos, ir rankos paspaudimas tvirtas, vyriškas. *Taip šis žmogus kiaurai ugnį perėjo, žinoma, perėjo kiaurai. Jis tarsi pamatė, kaip Martėnas, kartu su kitais to paties likimo draugais, nadziratelių ir šunų ujami brenda, iriasi per Sibiro sniegą, pavargę, išsekę, apiplyšę. Kur riba, svarstė Augustinas, kiek žmogus gali ištvirti?*

Ši sykį pas Martėnus svečiavosi Tapolų šeima. Martėnienė, mirktelejusi Augustinui, pasodino šalia jaunos, simpatingos jų dukros Vincintos. Tiesą sakant, Augustinas eidamas į teatrą, važiuodamas į svečius, visada vylėsi sutikti merginą, kuri galėtų tapti jo gyvenimo drauge, bet... Jau atrodo randa bendrą kalbą, veriasi svajonės erdvė, tarsi atsitiktinai vis dažniau susitinka, nueina į kiną, į kavinę, o jaunimo būry jo pamilti elgiasi visai kitaip. Ir dūmą užtraukia, ir su kitais pasiglamžo, lyg stengdamasi įgelti ar pavydą sukelti. Kažkoks dvilypavimas, šešėliavimas, tarsi nepastebimai, lyg paslapčia. Ne kartą krintosi, ne kartą atsižadėjo visų pagundų, bet vis tiek širdies kertelėje viltis ruseno. Negali būti, kad visos merginos vienodos, juk turi

atsirasti ta, tikroji, kuri eitų su juo per gyvenimą tuo pačiu žingsniu, galvotų ta pačia mintimi ar, pasak Egziuperi, žiūrėtų viena kryptimi. Martėnienė ne kartą jam užsiminė: „Atvažiuok dirbti į mūsų miestelį, pamatysi kokios žavios ir nuoširdžios merginos, niekur kitur tokių nerasi.“ Be abejo, Vincenta turėjo būti viena iš tų, kuri pakerti bernelių širdis, pasėja nerimą, ilgesį, o gal ir meilę. Jos gyvas dalyvavimas pokalbyje, nuoširdus bendravimas, kas be ko, nepamirštant skanėstais papildyti jo lėkštelės, švelnus balso tembras ir noras išvelgti tavyje pasitikėjimą, pamažu stūmė užmarštin ir tirpino anuos Augustino slogius, nervingus disonansus, nervus tąsančius prisiminimus. Jų žvilgsniai susidūrė prieš ateinantį į pagalbą žodžiams ir šypsenoms. Jis matė, kaip pamažu kaista jos veidas, gal nuo vidinio jaudulio jaučiant nuolatinį Augustino dėmesį, o gal nuo išgertos šampano taurelės. Pagavo akimis ant viršutinės jos lūpos prakaito lašelį, o geriant bruderšaftą, pastebėjo kaip jos moteriškumas veržiasi pro kiekvieną šilkinę suknelės siūlę. Dar Augustinas nesuvokė, dar sąmonės nepasiekė, bet jau mezgėsi nežinia kur prasidėję pirmieji jausmai, ėjo per kūną lyg maži, maloniai dirginantys elektros impulsai.

Kalba nesimezgė lydint Vincintą į namus, bet tyla nevaržė, atvirkščiai – leido pajusti vienas kitą, išgirsti kaip valiūkauja vėjas medžių lapuose, pastebėti žvaigždes ir šuoliuojantį pro debesų properšas geltonskruostį. Jie, lyg susitarę, patraukė pro bažnyčią prie netoliese tekančios upės. Nejučiomis, tarsi pabūgus dumsos ar vakaro vėsos, o gal vidinės paskatos stumiama, galbūt... Vincenta prigludo prie jo. Vaikščiojo susikabinę rankomis, klausėsi lakštingalos trelių, stebėjo, kaip tirštėjant vakaro prieblandai viskas keičiasi, kaip anapus upės žiebiasi miesto šviesos, jų siūruojančius šviesos spindžius srovė pasigauna, jie paslaptinai šoka upės tėkmėje, virpa atkulose, blikčioja lapuose, o atgijusių medžių šešėliai driekiasi ant takų, išsitempia vejose, lyg rąžytūsi pabudę iš gilaus miego. Kalbėjosi apie šį bei tą, o užklausta apie darbą Vincenta kurį laiką tylėjo, paskiau pradėjo iš toli su minorine gaidėle, tarytum nusivylusi, tarytum siekusi visai ne to, bet jau taip išėjo. Tik pradėjusi pasakoti apie vaikus, apie kūdikius, pasikeitė, balsas pasidarė pakilesnis, nebe toks liūdnas, kalboje tolydžio vis labiau įsijausdama, įsikasčiuodama. „Miela žiūrėti, – jau pakeltu balsu tęsė, – kaip tie maži dar beminčiai su tvėrimėliai, trykštančiomis iš džiaugsmo akutėmis, tiesia į tavo rankas, mėgina kažką sakyti, bet su tokiu noru, regis, duok jam sparnus – pakils“. Nors buvo tamsu, ir Augustinas galėjo žiūrėti tik jos veido kontūrus, tačiau iš balso, iš elgsenos, kai ištraukusi ranką pradėjo aiškinti lyg norėdama tą nematomą, kaip ji sakė, sutvėrimėlių apkabinti, jis suprato, kad ši mergina, kuri dabar eina su juo ranka rankon, gyvena mažųjų žmogiukų rūpesčiu, dėl kurių galėtų ir save paaukoti. **Bus daugiau.**

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Kas laukia naujos valdžios?

Atkelta iš 3 psl. ministerijų uždavinys. Kultūros ministerija iš viso turi būti sujungta kartu su Švietimo ir mokslo ministerija. Tačiau Vidaus reikalų ir Teisingumo ministerijos turi būti žymiai paveikesnės. O dėl užtikrinto išorinio saugumo Rusijos atžvilgiu jos galėtų būti ir žymiai drąsesnės. Pastarųjų metų vyksmai saugumo departamente, kai kuriuose teismuose, kai išteisinti partizanai žudę stribai, kai juos liaupsinusios tamaros skiriamos į Konstitucinę Teismą, kaip Pociūno politinio nužudymo tyrimas, Lietuvoje nebegali būti toleruojami. Todėl Vidaus ir Teisingumo ministerijų vadovai turi būti taurūs lietuviai patriotai, tvirto būdo ryžtingi vyrai, geriausiai – ne Seimo nariai ir iš viso

nepartiniai, bet labai geri savo sričių žinovai, sąžiningi pareigūnai. Pasiryžę tarnauti ne kam kitam, bet tik lietuvių tautai ir jos išsikovotai valstybei. O premjero kandidato Andriaus Kubiliaus ir prezidento Adamkaus pareiga tokius vyrus surasti. Be jokių atsiprašymų ir partinių žaidimų.

Taigi šiandien jie, tie keturi čia minimi vyrai, Užsienio reikalų, Krašto apsaugos, Vidaus reikalų ir Teisingumo ministerijų vadovai, yra pagrindiniai Lietuvos saugumo užtvarų statytojai. Jų laukia tikrai sunkus uždavinys. Spauskim nykštį, kad būtų parinkti tokie, kuriems šis uždavinys pasisektų.

Balsas.lt

HEIDELBERG, VOKIETIJA

Susitikimas su filmo „Nereikalingi žmonės“ kūrybine grupe

Lapkričio 6–16 d. Heidelberge ir Mannheime vykstančiame Tarptautiniame filmų festivalyje (Internationales Filmfestival Heidelberg-Mannheim) šias metais dalyvavo net du lietuviški filmai. Režisierės Kristinos Buožytės fimas „Kolekcionierė“ (angl. „The Collectress“) buvo rodomas tarptautinių atradimų kategorijoje, o konkurse dėl geriausio tarptautinio filmo apdovanojimo kartu su kitais 18 konkurentų iš viso pasaulio varžėsi režisieriaus Maris Martin-

sons filmas „Nereikalingi žmonės“ (angl. „Loss“). Festivalio metu filmas net septynis kartus buvo rodomas skirtinguose **Nukelta į 11 psl.**

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

Gal bus šviesiau?

LORETA TIMUKIENĖ

Praėjusį sekmadienį, lapkričio 16 d., į Pasaulio lietuvių centro Jaunimo rūmų salę prigužėjo gausus būrys žiūrovų. Maži ir dideli meno mylėtojai rinkosi į kultūrinę popietę „Per tamsu“. Kaip renginio pradžioje minėjo vienas iš popietės rengėjų Audrius Polikaitis, pirkdami bilietus į šį koncertą žiūrovai savo lėšomis prisidėjo ir prie naujosios salės scenos apšvietimo. Meno gerbėjams pasirodė lietuvių meno ansambliis „Dainava“, tautinių šokių ansambliis „Grandis“, Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai, tautinių šokių grupė „Spindulys“, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos vaikų choras „Vyturys“, Dainų ir šokio teatras „Pasaka“ ir „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas buvo sutikti plojimais. Susirinkusieji galėjo ne tik pasiklausyti skambių lietuviškų dainų, pasigėrėti šokėjų miklumu, bet ir smagiai pabendrauti su draugais, paskanauti siūlomų skanėstų.

Po koncerto pakalbintas vienas iš popietės rengėjų Darius Polikaitis džiaugėsi pasisekusiu renginiu. Jis

sakė jaučiąs didelį dėkingumą žiūrovams už jų supratingumą ir palaikymą, o visiems kolektyvams – už įdėtą triūsą. „Dainavos“ choro vadovas prisipažino, kad nebuvo lengva paruošti programą dar net neįpusėjus kūrybinės veiklos sezonui. Bet visi koncerto dalyviai, pasak dainaviškių vadovo, nuoširdžiai stengėsi, kad ne tik jų, bet ir visų kolektyvų programos pavyktų. Ruošiant popietę Dariui Polikaičiui talkino Audrius Polikaitis, Violeta Fabianovich ir dar visas būrys pagalbininkų. Koncerto rengėjai džiaugėsi puikiu bendradarbiavimu su Pasaulio Lietuvių Centru, o ypač – su PLC valdyba, taryba, PLC administratoriumi Artūru Žiliumi ir jo paslaugiais padėjėjais.

Gana simboliška pasirodė renginio pabaigos detalė – sutemus koncerto vedančioji turėjo pasiūlyti žibintuvėliu, kad galėtų įžiūrėti skaitomą tekstą. Norisi viltingai tikėti, jog po šio puikaus koncerto PLC Jaunimo salėje taps šviesiau.

Skaitytojams siūlome keletą šios šventės akimirku, įamžintų **Jono Kuprio**.

Kompozitoriaus Vlado Jakubėno kūryba populiareja Lietuvoje

Čikagietis kūrėjas tėvynėje susilaukia vis daugiau dėmesio

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagoje 1976-aisiais miręs žymus kompozitorius, pianistas, dirigentas, muzikologas ir visuomenės veikėjas Vladas Jakubėnas Amerikoje dabar retai prisimenamas (tik didžiųjų jo amžiaus sukakčių proga). Tačiau Lietuvoje muziko populiarumas vis auga: leidžiama jo kūryba, kuri yra atliekama, analizuojama konferencijose ir pan.

Tai Lietuvoje veikiančios kompozitoriaus Vlado Jakubėno draugijos, kuri 1981 m. buvo įsteigta kaip Čikagoje veikusios panašaus vardo draugijos padalinys, nuopelnas. Šiuo metu ji Lietuvoje užregistruota kaip atskiras vienetas ir turi gana aktyvią pirmininę – muzikę Ireną Skomskienę.

Neseniai gavome jos rūpesčiu išleistą Vl. Jakubėną ir jo kūrybą nušviečiančių leidinių. Stambiausi iš jų – baletas „Vaivos juosta“ klavyras. Išleisti du šio veikalo variantai: vienas – kiekvienam šio baletu veiksmui skirta atskira knygelė (iš viso trys), o kitas – visas veikalas, atspausdintas vienoje didelėje – 240 puslapių didelio formato knygoje.

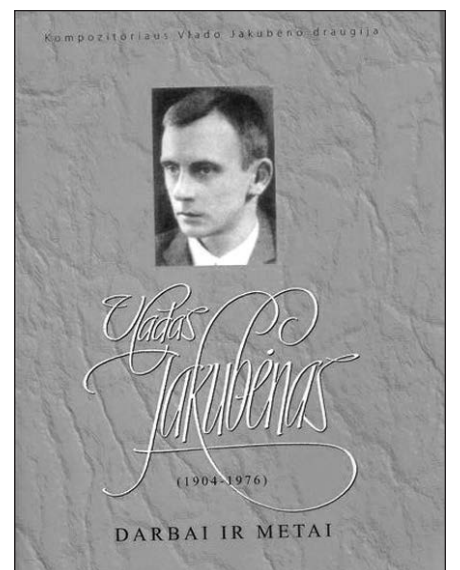
Įžangą šiam veikalui parašė jau minėta I. Skomskienė. Pabrėždama kūrinio vertę ji teigia: „Baletas ‘Vaivos juosta’ tikrai nusipelno tapti ne tik vietinio teatro, bet ir visos žmonijos visuotiniu turtu, nes pranoksta nacionalinį uždaramą ir laisvai komunicuoja ne tik su europietiška meline mąstysena, bet ir su visų rasių bei visų istorinių tradicijų žmonėmis“. Beje, prie šių vertingų leidinių išleidimo prisidėjo Lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios kolegija (JAV), Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčia ir leidyklos „Garsų pasaulis“ generalinis direktorius Vytautas Vainikonis.

„Darbai ir metai“

Visai neseniai Vilniuje pasirodė knygelė „Darbai ir metai“, kurioje pasakojama apie kompozitorių Vl. Jakubėną. Tai 48 puslapių leidinys, kurį sudarė ir spaudai parengė I. Skomskienė.

Knygelės pradžioje spausdinama didelė nuotrauka iš Vl. Jakubėno pagerbimo vakaro New York 1975 m., kur kompozitorius nusifotografavo drauge su grupe jo kūrybos atlikėjų. Leidinyje yra ir garsių muzikų atsiliepimų apie šį kūrėją ištraukos.

Daugiausiai vietos užima svar-

Naujausios knygos apie kompozitorių Vl. Jakubėną, išleistos Lietuvoje, knygos viršelis.

biausi Vlado Jakubėno gyvenimo, kūrybos ir veiklos momentai nuo gimimo (1904-05-15) iki mirties (1976-12-13).

Taip pat paminėtos Vl. Jakubėno kūrinių premjeros Lietuvoje 1991–2008 m., jo kūrybinio palikimo sąrašas bei jo kūrybos leidiniai, išleisti 1993–2008 metais.

Tai tikrai svarbus leidinys tiems, kurie studijuos Vl. Jakubėno gyvenimą, darbus. Išspausdinta ir nuotraukų iš Vl. Jakubėno minėjimų bei jo kūrybos koncertų Lietuvoje.

Šio leidinio redaktorė – Kotryna Lukošūtė, dizaineris – Arvydas Nekrošius, spausdino leidykla-spaustuė „Petro ofsetas“. Knygelė išleista dr. Juozo Kazicko šeimos fondo lėšomis.

Kompaktinė plokštelė „Vladas Jakubėnas“

Trumpai reikia prisiminti jau anksčiau išleistą Vl. Jakubėno kompaktinę plokštelę (CD), kuri pasirodė Vilniaus muzikos informacijos ir leidybos centro dėka. Joje įrašyti aštuoni Vl. Jakubėno kūriniai, kuriuos atlieka gerai žinomi atlikėjai: Kasparas Uinskas, Rusnė Mataitytė, Edmundas Kulikauskas, Albina Šikšniūtė, Vilniaus styginių kvartetas ir Šv. Kristoforo kamerinis orkestras (dirigentas Donatas Katkus).

Plokštelės įrašo trukmė – 65 min. 30 sek. Ją, beje, galima įsigyti ir „Draugo“ knygynelyje.

Smagu, kad sovietiniais laikais tėvynėje uždrausto kūrėjo kūryba vis labiau prasiskina sau kelią toje žemėje, kurios naudai kompozitorius Vl. Jakubėnas daug metų darbavosi.

Jonas Mikulionis, gyvenantis **Sterling Heights, MI**, užsisakė „Draugą“ skaityti dar metams. Kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Ačiū, kad remiate vienintelio lietuviško dienraščio išėivijoje leidybą.

Anthony Daukantas, gyvenantis **Santa Monica, CA**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu paaukojo mums 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Joana Kaulinis, gyvenanti **Wayne, PA**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą, bei atsiuntė mums 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

George Venk-Venckūnas, gyvenantis **Santa Monica, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai dėkojame.

ČERNIACHOVSKIJ, RUSIJA**Černiachovske – lietuvių vaikų dainų šventė**

LR Konsulato nuotr.

Černiachovsko (Išrūtės) kultūros namuose lapkričio 22 dieną vyko jau tradicine tapusi septintoji Kaliningrado srities vaikų dainų šventė „Skambėk, skambėk lietuviška dainelė”. Šventėje dalyvavo daugiau kaip 180 jaunųjų dainininkų iš Kaliningrado, Sovetsko, Černiachovsko, Gusevo, Nemano ir kitų Kaliningrado srities vietovių.

Į koncertą atvyko ir svečiai iš Lietuvos – Užpalių miestelio vaikų kanklininkų kolektyvas.

Šventės nugalėtojais tapę vaikų liaudies ansambliai „Nadrūvelė” iš

Gusevo, „Liepona” iš Černyševskoje ir „Gintarėlis” iš Nemano dalyvavo 2009 metais vyksiančioje Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje.

Koncerto dalyvius pasveikino Černiachovsko miesto administracijos atstovai, Lietuvos generalinio konsulato Kaliningrade diplomatai.

Kaliningrado srityje gyvena apie 20 tūkst. lietuvių kilmės žmonių, daugiausia pasienio regionuose – Sovetske, Nemane, Nesterove, taip pat Kaliningrade ir Guseve.

www.lietuviams.com

DUBLIN, AIRIJA**Kalėdinėje mugėje – lietuviški rankdarbiai ir skanėstai**

LR Ambasados nuotr.

Lietuvos ambasada Airijoje lapkričio 16 dieną dalyvavo Dubline surengtoje kalėdinėje labdaros mugėje. Ši mugė yra kasmetinis labdarinis renginys, kuriame dalyvauja Airijoje reziduojančios užsienio šalių diplomatinių atstovybės. Šiemet jų dalyvavo daugiau kaip keturiasdešimt.

Ruoštis mugei Lietuvos ambasada padėjo Monachano lituanistinė mokykla ir Droedos lietuvių bendruomenė.

Lietuvos ambasados stende mugės lankytojai galėjo įsigyti meno dirbinių, suvenyrų, lietuviškos mu-

zikos įrašų. Didžiausio lankytojų susidomėjimo susilaukė Monachano lituanistinės mokyklėlės vaikų rankdarbiai – įvairiais raštais ir gėlėmis išmargintos unikalios dekoratyvinės lėkštės ir taurės, sausų gėlių kompozicijos, tapsiančios, pasak pirkėjų, gražiomis kalėdinėmis dovanomis. Prie „lietuviško stalo” taip pat viliojo lietuviška trispalve papuoštas medaus pyragas. Šį skanėstą iškepė Droedos lietuvių bendruomenės atstovės.

www.lietuviams.com

Walter Barkauskas, gyvenantis **Whitestone, NY**, pratęsė „Draugo” prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Vladas Gilys, gyvenantis **Sun City, CA**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdžiai ačiū.

„Čiurlionio” ansamblio solistei ir kanklininkei, o vėliau Čikagos Lietuvių operos dainininkei

A † A

**NATALIJAI (NATAI) NAVICKAITEI
AUKŠTUOLIENEI**

užbaigus šią žemišką kelionę, nuoširdi ir gili užuojauta sūnui ir dukroms bei jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems, sunkiose skausmo valandose.

Buvę dainos draugai:

Jadvyga ir Edmundas Čapai

Valerija Barauskienė

Stefa Gedgaudienė

Aniceta Giedraitienė

Vincas Juodvalkis

Marija ir Kazimieras Marcinkevičiai

Antanina Petraitienė

Aleksandra Sagienė

Aldona Stempužienė

Susitikimas su filmo „Nereikalingi žmonės” kūrybine grupe

Atkelta iš 9 psl. Heidelbergo ir Mannheimo miestų kinuose bei specialiai festivaliui pastatytoje palapinėje.

Tarptautinis filmų festivalis, šiemet vykstantis jau 57 kartą ir kasmet suburiantis šimtus menininkų iš viso pasaulio, unikalus tuo, jog tai vienintelis Vokietijoje tokio masto festivalis, suteikiantis galimybę savo filmus plačiai publikai profesionaliomis sąlygomis pristatyti bepradedantiems, perspektyviems režisieriams, bei apdovanojantis juos solidžiomis paskatinamosiomis premijomis. Sėkminga tokių režisierių kaip Wim Wenders, Krzysztof Kieslowski, Jim Jarmusch ar Lars von Trier karjera prasidėjo būtent šiame festivalyje, kur menininkai pristatė savo pirmuosius filmus.

Galimybė susitikti ir pabendrauti su festivalio metu Vokietijoje viešintia filmo „Nereikalingi žmonės” kūrybine grupe lapkričio 13-osios vakarą pasinaudojo Heidelberge ir Mannheime gyvenantis lietuviškas

jaunimas bei Vasario 16-osios gimnazijos vyresniųjų klasių mokiniai. Europos lietuvių kultūros centro (ELKC) surengto susitikimo su filmo režisieriumi M. Martinsons bei pagrindinį vaidmenį atliekančiu Andriumi Mamontovu metu gausiai susirinkę Vokietijos lietuviai domėjosi filmo kūrimo procesu, produkcijos sąlygomis bei finansavimo galimybėmis Lietuvoje, džiaugėsi tarp daugybės filmų iš viso pasaulio festivalyje galėdami išvysti ir lietuviškąjį.

Po malonaus ir informatyvaus pokalbio, Vokietijos lietuvių jaunimas drauge stebėjo filmo pristatymą, kuriam pasibaigus dar ilgai dalijosi įspūdžiais bei kartu diskutavo itin unikalios filmo siužeto niuansus.

Filmas „Nereikalingi žmonės” šiais metais buvo sėkmingai pristatomas įvairuose kino festivaliuose. Šanchajaus kino festivalyje jis jau pelnė geriausio režisieriaus bei geriausio garso takelio titulus.

Europos lietuvių kultūros centras

DUBLIN, AIRIJA**Dubline kuriančiam G. Tautkui – apdovanojimas**

Panevėžyje įvykusiame šiuolaikinės krikščioniškos muzikos festivalyje „Sielos'08” už indėlį į krikščioniškąją muziką apdovanotas Gintautas Tautkus.

Kaip praneša Krikščionybės žiniasklaidos tarnyba, festivalyje taip pat buvo paskelbti atskirų nominacijų nugalėtojai: „SIELOS 2008 debiutas” atiteko grupei „Apaštalai”, „SIELOS 2008 daina” pripažinta grupės iš Kauno „Aukštyn bures” daina „Dievas yra meilė”. Festivalio „SIELOS 2008 grupe” tapo „Massi-

ve” iš Panevėžio.

Tradicinis apdovanojimas už indėlį į krikščioniškąją muziką įteikta muzikantui, legendinės „Rondo” grupės įkūrėjui Gintautui Tautkui, kuris jau dešimt metų su šeima gyvena Dubline ir kuria krikščioniškas dainas.

Festivalis „SIELOS 2008” jau yra vykęs Plungėje, Vilniuje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Marijampolėje, Kaune, o iš Panevėžio kelias į kitą Lietuvos miestą.

Lrt.lt

Yolanda Kizis, gyvenanti **Tecumseh, Ontario, Canada**, skaitys „Draugą” dar vienerius metus. Skaitytoja kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Raymond Kartavičius, gyvenantis **North Riverside, IL**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui” 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Padėkos savaitgalį, lapkričio 27–28 dienomis** „Draugo“ redakcija nedirbs. Trečiadienį, lapkričio 26 d., ruošime šeštadienio numerį. Iki susitikimo jau gruodžio mėnesį. Linkime savo skaitytojams geros Padėkos dienos.

◆**Maloniai kviečiame į Psichologinės ir Dvasinės pagalbos draugijos steigiamąjį suvažiavimą**, kuris įvyks Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu šeštadienį, lapkričio 29 dieną, 12:30 val. p. p. Bočių menėje, PLC, Lemon-te. Steigiamojo Suvažiavimo metu profesionaliai dirbantys psichologai, socialiniai darbuotojai, dvasininkai ir kiti sielovados srityje dirbantys specialistai, o taip pat visi, norintys prisijungti prie šios Draugijos organizuojamos veiklos, galės tapti jos nariais.

◆**Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai kviečia visus dalyvauti Advento maldų dienoje** „Vilties laukimas“ gruodžio 6 d. Diena prasidės 9:30 val. r. šv. Mišiomis seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Melsimės, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišias aukos kun. Jordan Kelly, OP, Čikagos arkivyskupijos Evangelizacijos skyriaus direktorius. Po Mišių ir lengvų užkandžių vyks konferencijos, kurios tęsis iki 3 val. p. p. Auka – 15 dol. Registruotis tel.: 773-776-1324.

◆**FSS Čikagos skyriaus kalėdinė sueiga**, filisterio Kęstučio Ječiaus pašnekesys ir vaišės įvyks šių metų gruodžio 6 d. 4 val. p. p. Jolandos ir Alfonso Kerelių namuose (2 Norton Drive, Lemont, IL; tel.: 630-257-2558). Laukiame gausaus narių dalyvavimo.

◆**Socialinių reikalų taryba ir Vyresniųjų lietuvių centras** š. m. gruodžio 13 d. 5:30 val. p. p. ruošia metinį labdaros vakarą „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL. Kviečiame visus gausiai dalyvauti šiame vakare ir paremti JAV LB Socialinių reikalų tarybą, kuri ištisus metus tiesia ranką visiems pagalbos reikalingiems lietuviams – žilagalviams, vienišiams, vargstantiems ar naujakuriams. Vietas užsakyti galite paskambinę į Socialinių reikalų skyriaus raštinę Birutei Podienei tel.: 773-476-2655.

◆**Tėvų jėzuitų koplyčioje Jaunimo Centre** (2345 W. 56 St., Chicago) lapkričio 30 d., pirmą Advento sekmadienį, 9:30 val. r. bus klausoma išpažinčių. 10:30 val. r. – šv. Mišios ir pamokslas. Po pamaldų Jaunimo centro kavinėje moterų klubo narės vaišins skaniais blynais. Po vaišių – paskaita apie šv. Paulių. Pamaldas praves ir paskaita skaitys tėvas Lionginas Virbalas, SJ iš Vilniaus. Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

◆**Jaunimo centro tradicinė vakarienė** vyks gruodžio 7 d., sekmadienį, didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. 2 val. p. p. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios, giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuos muzikas Manigirdas Motekaitis. 3 val. p. p. salėje po oficialios dalies, kunigas Lionginas Virbalas, SJ, rodys skaidres apie ilgametę Jėzuitų veiklą. Meninės programos atlikėja solistė Dalia Lietuvninkienė, akompaniatorius Manigirdas Motekaitis. Vyks loterija. Stalus ir pavienes vietas galite užsakyti telefonu: 708-447-4501 (Milda Šatienė) ir telefonu: 708-636-6837 (Anelė Pocienė). Maloniai kviečiame dalyvauti lietuvių visuomenę.

◆**Socialinių reikalų skyrius Lemonte** skelbia gruodžio mėn. rodomų lietuviškų dokumentinių filmų sąrašą. Gruodžio 3 d. „Lietuvos pajūris“; gruodžio 10 d. „Tokia žemė“ ir „Mon-sinjas“; gruodžio 17 d. bus rodomas dokumentinis filmas apie Lozoraitį. Filmai rodomi Lietuvių dailės muziejaus salėje. Pradžia – 2 val. p. p.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Kviečiame Detroit visuomenę** dalyvauti Detroit Gabijos ir Baltijos tuntų skautų ruošiamoje tradicinėje Kūčių vakarienėje, kuri įvyks sekmadienį, gruodžio 7 d., Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Šventę pradėsime po šv. Mišių ir kavutės, maždaug 12:30 val. p. p. Bus iškilminga tuntų sueiga, trumpa kalėdinė programėlė, ir po to Kūčių vakarienė. Kūčių metu rinksi-me pinigines aukas „Avon Breast Cancer Walk“. Dalyvius prašome užsiregistruoti iš anksto pas Daivą Lukasiewicz (tel.: 248-478-6885 arba el. paštu: dlukasiewicz@sbcglobal.net). Lauksime visų!

Mokslo ir kūrybos simpoziumo meno paroda

Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre **ketvirtadienį, lapkričio 27 d., 17:30 val. v.** vyks dviejų parodų atidarymas. Žiūrovai galės pamatyti fotografo Jono Dovydeno fotografijos parodą „Afganistanas. 1985–2005“ ir šaržų parodą „Juozas Olinardas Penčyla – šaržų karalius“

Jonas Dovydenas. „Afganistanas. 1985–2005“.

Sekmadienį, lapkričio 23 d., Lietuvių rašytojų draugijos (pirmininkė Stasė Petersonienė) suruoštoje literatūrinėje popietėje Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre buvo paminėti šiais metais Amžinybėn iškeliavę LRD rašytojai, įvyko knygos „Trys iš Pajūralio“ (Sonė Pipiraitė–Tomarienė, Adomas Jasas ir Stasė Vanagaitė–Petersonienė) sutiktuvės. Su knyga supažindino dienraščio „Draugas“ redaktorė Laima Apanavičienė. Programoje dalyvavo poetė Eglė Juodvalkė, aktorė Nijolė Martinaitytė–Nelson, Audra Kubiliūtė–Daulienė, Daiva Petersonaitė, Čikagos lituanistinės mokyklos mokinė Viltė Baliutavičiūtė ir solistas Algimantas Barniškis. Pasibaigus programai prie vaišių stalo susirinkusieji dalijosi prisiminimais apie Anapilin išėjusius rašytojus, dėkojo S. Petersonienei už gražiai surengtą popietę.

Nuotraukoje: poeto Adomo Jaso dukros Birutė (kairėje) ir Lilija (dešinėje) su akto Nijole Martinaityte–Nelson.

Laimos Apanavičienės nuotr.

„Draugo“ šimtmečio proga rengiamas istorinis leidinys apie dienraščio gyvavimą per visą šimtmetį. Leidinys bus gausiai iliustruotas dienraščio gyvenimo įvykiais. Leidinį galima užsiprenumeruoti iš anksto, atsiunčiant 35 dol. Vėliau leidinys bus brangesnis. Čekį rašyti „Draugas“ ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymėti leidinio prenumerata ar auka knygai. Visų aukotojų pavardės bus įrašytos knygoje.

XIV PASAULIO LIETUVIŲ MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMUI ARTĖJANT

Šeštadienį, lapkričio 29 d., Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) visos mokslinės sesijos vyks tik ryte – pradžia 8:30 val. v. Plati šių sesijų apybraiža ir kita informacija buvo paskelbta lietuvių žiniasklaidoje („Drauge“ 2008 m. lapkričio 15 d. – šeštadienio – laidoje). Tačiau verta atkreipti dėmesį į šeštadienio **plenarynes sesijas** (visų pradžia 10:30 val. ryte):

„**Visuomeninis sveikatingumas ir iššūkiai medicinai**“ – vad. dr. Rasa Kazlauskaitė (JAV), diskutantė dr. Renata Variakojytė (JAV) – abi jos taip pat pateiks pranešimus. Sesijoje dar dalyvauja ir pranešimus įvairiomis sveikatingumo temomis skaito: dr. Marija D. Rudzikienė (Lietuva), dr. Antanas Goštautas (Lietuva); dr. Algimantas Bubulis (Lietuva); dr. Jonas Kubilius (JAV); dr. Vilma Gudienė (Lietuva).

„**Valstybė ir teisėsauka**“ – vad. Regina Narušienė, J.D. (JAV), dalyvauja: adv. Patricia Streeter (JAV); adv. Vladas Stankevičius (JAV); prof. Tadas Klimas (JAV); dr. Valentinas Mikelėnas (Lietuva).

„**Išėivijos studentų stažuotės programa Lietuvoje**“ – vad. Birutė Bublėnė (JAV); dalyvauja: Lina Bublė (JAV); Daiva Ringaitė (JAV); Paulius Riškus (JAV). Prelegentų pranešimuose atsispindi Amerikos lietuvių studentų patirtis stažuojantis Lietuvoje – kaip tas stažuotės laikotarpis pakeitė jų gyvenimą.

* * *

Kodėl jauni lietuviai veržte veržiasi studijuoti už savo gimtosios šalies ribų, bet, baigę mokslus užsienyje, negrįžta atgal į Lietuvą? Kokią paramą užsienio lietuvių bendruomenėms teikia – ar turėtų teikti –

Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas (TMID)? Kokia yra lietuvių tėvynę grįžimo centro paskirtis? Tai temos, kurios bus nagrinėjamos vienoje paskutiniųjų XIV PLMKS – „**Į tėvynę sugrįžimas**“ (vad. dr. Daumantas Matulis), sekmadienį, lapkričio 30 d.; pradžia – 12:15 val. p. p., tuoj po iškilmingų simpoziumo šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (Mišių pradžia – 11 val. r.).

* * *

Ar po 50 metų lietuvių tautos žaizdos, padarytos sovietų okupacijos dešimtmečiais, baigia užgyti, nepalikusios fizinių bei psichologinių randų? O kaip su tų represijos aukų vaikais, vaikaičiais – ar jie tebejuočia kokią nors savo šeimų sovietmečio išgyvenimų poveikį? Beje, ne tik sovietų, bet ir nacių okupacija Lietuvoje paliko skaudžius pėdsakus, todėl ilgalaikės tų pėdsakų žymės bus aptariamoms **plenarynėje sesijoje** – „**Sovietų represijos Lietuvoje ir jų psichologinės pasekmės po 50 metų**“. Vadovas – dr. Algis Norvilas (JAV), diskutantas – dr. Romualdas Kriaučiūnas (JAV). Sesija vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, sekmadienį, lapkričio 30 d., 12:15 val. po pietų. Dalyvaus ir pranešimus pateiks prelegentai: prof. Danutė Gailienė (Lietuva) – „Sovietų ir nacių represijų ilgalaikiai psichologiniai padariniai“; dr. Evaldas Kazlauskas (Lietuva) – Represuotų Lietuvos piliečių šeimos traumos poveikis antrajai kartai“; dr. Vėjūnė Domanskaitė Gota (Lietuva) – „Užmirštas karas. Lietuvos Afganistano karo veteranų psichologinė būklė po 17 metų“.

MKS info